

BOFIT Policy Brief
2023 No. 4

Kaarevirta, Juuso; Kerola, Eeva;
Nuutilainen, Riikka

Suomen ja EU:n Kiinan-tuontiriippu-
vuuden tarkastelua

Suomen Pankki
Suomen Pankin nousevien talouksien
tutkimuslaitos, BOFIT

BOFIT Policy Brief
Päätoimittaja Eeva Kerola

BOFIT Policy Brief 4/2023
3.3.2023

Juuso Kaaresvirta, Eeva Kerola ja Riikka Nuutilainen
Suomen ja EU:n Kiinan-tuontiriippuvuuden tarkastelua

ISSN 2342-205X (online)

Suomen Pankki,
Suomen Pankin nousevien talouksien tutkimuslaitos, BOFIT

PL 160
00101 Helsinki
Puh: 09 1831
bofit@bof.fi

www.bofit.fi

Tässä julkaisussa esitetyt mielipiteet ovat kirjoittajan omia eivätkä välttämättä edusta Suomen Pankin kantaa.

Sisällys

Tiivistelmä	3
1. Johdanto	4
2. Mitä ulkomaankauppatilastoista voidaan nähdä riippuvuudesta?	4
3. Arvonlisäkauppatilastot	5
4. EU-28 ja tuonnin Kiina-riippuvuus	7
4.1. Koneet, laitteet ja kulkuvälineet	9
4.2. Raaka-aineet	11
4.3. Tekstiilit ja kodintavarat	14
5. Suomi ja tuonnin Kiina-riippuvuus	16
5.1. Koneet, laitteet ja kulkuvälineet	19
5.2. Raaka-aineet	22
5.3. Tekstiilit ja kodintavarat	24
6. Suomen kriittiset Kiina-riippuvuudet ja korvattavuus	26
6.1. Suomen tuontiriippuvuus Kiinasta kriittisiksi määriteltyjen raaka-aineiden osalta	26
6.2. Teollisuustuotteiden Kiinan-tuonti ja kotimainen tuotanto	28
6.3. Kiinan-tuonnista riippuvaisimpien tuoteryhmien saatavuus muualta	30
7. Johtopäätökset	32
Liite	34

Juuso Kaaresvirta, Eeva Kerola ja Riikka Nuutilainen

Suomen ja EU:n Kiinan-tuontiriippuvuuden tarkastelua

Tiivistelmä

Tässä selvityksessä tarkastelemme Suomen tuontiriippuvuutta Kiinasta. Kiinalaisten tuotantopanosten käyttöön loppukulutuksessamme päästään käsiksi arvonlisäperusteisten kauppatilastojen kautta, mutta tilastot ovat saatavilla vain hyvin karkealla jaottelulla. Tämän vuoksi riippuvuutta tarkastellaan myös tullin tavaratuontitilastoja käyttäen, jolloin on mahdollista tarkastella suoraa tuontiriippuvuutta hyvin yksityiskohtaisesti tavararyhmittäin. Koska monia kiinalaista alkuperää olevia tuotteita tuodaan jalostettuna tai osana muuta tuotetta toisesta EU-maasta, tarkastelemme myös EU:n tavaratuonnin riippuvuutta Kiinasta yksityiskohtaisella jaottelulla. Teollisuustuotteiden osalta vertaamme myös tavararyhmittäin Suomen omaa tuotantoa Kiinan-tuontiin. Lisäksi analysoimme Suomen riippuvuutta Kiinasta kriittisten raaka-aineiden osalta sekä mahdollisia muita tuottajamaita niiden hyödykkeiden osalta, joista olemme riippuvaisia Kiinasta. Selvityksessä käytetty yksityiskohtainen aineisto on saatavilla Suomen Pankin julkaisusivustolta ([Linkki](#)).

Asiasanat: Kiina, Suomi, EU, ulkomaankauppa, tuonti, riippuvuus

1. Johdanto

Suomessakin on viime vuosina voimistunut pohdinta ulkomaisista riippuvuuksistamme, kun ensin koronapandemia häiritsi laajasti kansainvälisiä tuotantoketjuja ja sittemmin Venäjän hyökkäyssodan seuraukset pitkälti katkaisivat kaupan Venäjän kanssa. Erityisesti Suomen Kiina-riippuvuudet ovat nousseet keskusteluun, kun Kiina on kääntynyt yhä autoritäärisempään suuntaan. Samalla Kiinan ja Yhdysvaltojen välinen suurvaltakamppailu on kiihtymässä. Huolena on ollut, että poliittisten jännitteiden lisääntyessä kauppapolitiikkaa ja viennin rajoittamista voidaan käyttää enenevässä määrin painostuksen välineenä. On selvää, että maailman ja myös Suomen Kiina-riippuvuudet ovat suuria, sillä Kiina on maailman toiseksi suurin talous ja ylivoimaisesti suurin tavaraviejä. Kiina on suomalaisille yrityksille tärkeä markkina niin viennin kannalta kuin paikan päällä olevien suomalaisten tytäryritysten liikevaihdollakin mitattuna.¹ Tästä huolimatta suurimmat ja kriittisimmät Kiina-riippuvuutemme vaikuttavat liittyvän enemmänkin tuontiin, ja erityisesti tavaroiden osalta. Rahoitussektorilla Kiinan ylläpitämät pääomarajoitteet ovat estäneet riippuvuuksien syntymistä merkittävästi ja Suomen rahoitussektorin suorat Kiina-altistumat ovat hyvin maltilliset. Rahoitussektorin epäsuorien Kiina-altistumien arviointi on kuitenkin hyvin vaikeaa.

Riippuvuuksista on julkaistu useita selvityksiä viime vuosina. Euroopan komissio on selvittänyt etenkin EU-tason kriittisiä riippuvuuksia², ja jotkut EU-jäsenmaat ovat tehneet tai ovat tekemässä omia selvityksiään riippuvuuksista. Euroopan ulkopoliittisten instituuttien Kiina-verkosto (European Think-tank Network on China) julkaisi 2022 selvityksen, johon on koottu eri maissa käytyä keskustelua Kiina-riippuvuuksista³. Suomen Kiina-riippuvuuksia on selvitetty tuoreessa Ulkoministeriön julkaisussa⁴, jonka taustatyöhön ovat osallistuneet mm. BOFIT, Elinkeinoelämän keskusliitto, Tilastokeskus, Tulli sekä Työ- ja elinkeinoministeriö. Suomessa toimialoista Teknoliateollisuus on myös julkaissut oman selvityksensä teollisuuden kriittisistä materiaaliavirroista⁵.

Tässä muistiossa on tarkasteltu yksityiskohtaisella tasolla Suomen tuontiriippuvuutta Kiinasta. Tarkastelemme myös EU:n Kiina-riippuvuutta, sillä monet kysymykset ovat enemmänkin EU:n piirissä ratkaistavia kuin yksittäisen jäsenmaan.

2. Mitä ulkomaankauppatilastoista voidaan nähdä riippuvuudesta?

Ulkomaankauppatilastojen kertoma kuva tuontiriippuvuudesta on rajallinen. Tilastoista ei nähdä tuotteen koko tuotantoketjua, mikä tuo merkittävän rajoitteen. Kun Suomeen tuodaan esimerkiksi auto Saksasta, auton mukana voi tulla Kiinassa valmistettuja osia, osien valmistamiseen tarvittuja raaka-aineita ja ehkä myös suunnittelutyötä. Tullin tuontitilastoissa nämä kuitenkin näkyvät vain yhden auton tuontina Saksasta. Samaa pätee luonnollisesti myös Kiinasta tuotaviin tavaroihin, joissa niissäkin on mukana ulkomaisia tuotantopanoksia. Pelkkien ulkomaankauppatilastojen tarkastelu jättää piiloon myös kriittisiä tuotantopanoksia. Kiinan osalta tiedämme, että maa on koko maailman

¹ Kiinan merkitystä suomalaisyrityksille on tarkasteltu mm. Tilastokeskuksen [Tieto&trendit-artikkelissa](#) (10/2022)

² [Critical Raw materials for Strategic Technologies and sectors in the EU](#) (09/2020), [Strategic dependencies and capacities](#) (5/2021) ja [EU strategic dependencies and capacities: second stage of in-depth reviews](#) (2/2022)

³ [Dependence in Europe's Relations with China: Weighing Perceptions and Reality](#) (4/2022)

⁴ Selvitys on julkaistu Valtioneuvoston julkaisusarjassa. Julkaisun liitteenä on Suomen ja Kiinan välistä kauppaa koskeva Tilastokeskuksen raportti. [Linkki julkaisuun](#)

⁵ [Kriittiset materiaaliavirrat teknoliateollisuudessa](#) (10/2022)

johtava tuottaja esimerkiksi teollisuuden käytettäväksi jalostetuissa harvinaisissa maametalleissa, joita tarvitaan monien korkean teknologian tuotteiden valmistamisessa. Suomeen nämä Kiinassa tuotetut kriittiset materiaalit päätyvät kuitenkin tavallisesti osana jotain valmista laitetta tai sen osaa, eikä riippuvuus näin näy täysin kauppatilastoissa.

Jossain tapauksissa ulkomaankaupan tilastot eivät välttämättä kirjaudu oikein ja alun perin Kiinassa valmistettu tuote saattaa kirjautua Suomeen tullessaan esimerkiksi tuontina jostain kolmannesta maasta. Kauppatilastoista ei myöskään pystytä selvittämään onko tuottaja Kiinassa kiinalainen vai ulkomainen, vaikkapa suomalainen, Kiinassa toimiva yhtiö. Noin 30 % Kiinan viennistä on edelleen ulkomaisten yritysten harjoittamaa. Arvonlisäpohjaisissa kauppatilastoissa pyritään erottamaan kunkin tuotteen sisältämä arvonlisä alkuperämittain, mikä poistaa osan tullitilastojen ongelmista. Arvonlisäpohjaiset kauppatilastot ovat kuitenkin varsin karkeita, ja valmistuvat pitkällä viiveellä.

Oman haasteensa tuo se, että julkisista tilastoista ei nähdä, missä tuotetta Suomessa käytetään. Jotakin tavallisen oloista, vain Kiinasta saatavaa tuotetta voidaan käyttää yhteiskunnan kannalta kriittisessä toiminnossa. Jotkin tuotteet taas saattavat olla kriittisiä kotimaisessa tuotantoketjussa. Esimerkiksi monissa kemikaaleissa Kiina on vahva toimija. Tuotteen korvattavuus jollain toisella tuotteella on myös hankala kysymys isoa kuvaa tarkasteltaessa. Joku tuote saattaa olla korvattavissa toisella jossain tapauksissa, muttei välttämättä kaikissa. Luonnollisestikaan tilastoista ei saada tietoa yritysten sopimuksista, ja esimerkiksi Venäjän tapauksessa on nähty, että sopimukset ovat jarruttaneet Venäjä-liiketoimista vetäytymistä. Näistä seikoista johtuen seuraavissa luvuissa esitettyjä tuontitilastoihin perustuvia arvioita voidaankin pitää lähinnä vähimmäistasona Kiina-riippuvuudelle.

3. Arvonlisäkauppatilastot

Tuoreimpien OECD:n arvonlisäkauppatilastojen (TiVA) mukaan Suomessa kulutetusta ulkomaisesta arvonlisästä 7,6 % oli kiinalaista alkuperää vuonna 2018. Osuus oli neljänneksi suurin Saksan (11,2 %), Ruotsin (9,6 %) ja Yhdysvaltojen (8,3 %) jälkeen. Myös Ruotsin kuluttamasta ulkomaisesta arvonlisästä neljänneksi eniten tuli Kiinasta (osuus 6,0 %), kun taas Saksan kuluttamasta arvonlisästä toiseksi eniten tuli Kiinasta (osuus 8,3 %). Yhdysvalloille Kiina on selvästi tärkeämpi ulkomaisen arvonlisän lähde, sillä sen loppukulutuksesta peräti 17,8 % tuli Kiinasta, eli yhtä paljon kuin amerikkalaiset kuluttivat koko euroalueella tuotettua arvonlisää.

OECD:n arvonlisäkauppatilastot ovat saatavilla 45 toimialalle. Suomessa lähes kaikilla toimialoilla kulutetaan kiinalaista arvonlisää. Kiinan osuus Suomessa kulutetusta (sekä kotimaisesta että ulkomaisesta) arvonlisästä on korkein tekstiileissä, vaatteissa ja kengissä (26 %), metalleissa (15 %), tietokoneissa, elektroniikassa ja optisissa laitteissa (11 %) sekä sähkölaitteissa (10 %) (ks. Taulukko 1). Karkeasti arvioituina osuudet ovat varsin samankaltaiset muissakin Euroopan maissa. Suomen kulutuksessa Kiinan osuus on suurempi kuin EU:ssa keskimäärin tekstiileissä, vaatteissa ja kengissä sekä ohjelmoinnissa, konsultoinnissa ja tietopalveluissa. Lähes kaikilla toimialoilla Kiinan osuus Yhdysvalloissa kulutetusta arvonlisästä on suurempi kuin EU:ssa.

OECD:n tilastojen etuna on vertailtavuus maiden välillä. Suomessa Tilastokeskus on viime vuosina tuottanut kokeellisia kotimaisia arvonlisäkaupan tilastoja. Tilastokeskuksen mukaan kiinalaiset panokset ovat tärkeitä myös Suomen viennissä, jossa kiinalaista arvonlisää on etenkin tekstiili- ja vaateiteollisuuden sekä metalliteollisuuden viennissä⁶.

⁶ Ks. Tieto&trendit 10/2022. Kiinan merkitys kauppa-kumppanina korostuu tuonnissa
<https://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2022/kiinan-merkitys-kauppakumppanina-korostuu-tuonnissa/>

Taulukko 1: Kiinalaisen arvonlisän loppukulutus sektoreittain eri maissa vuonna 2018

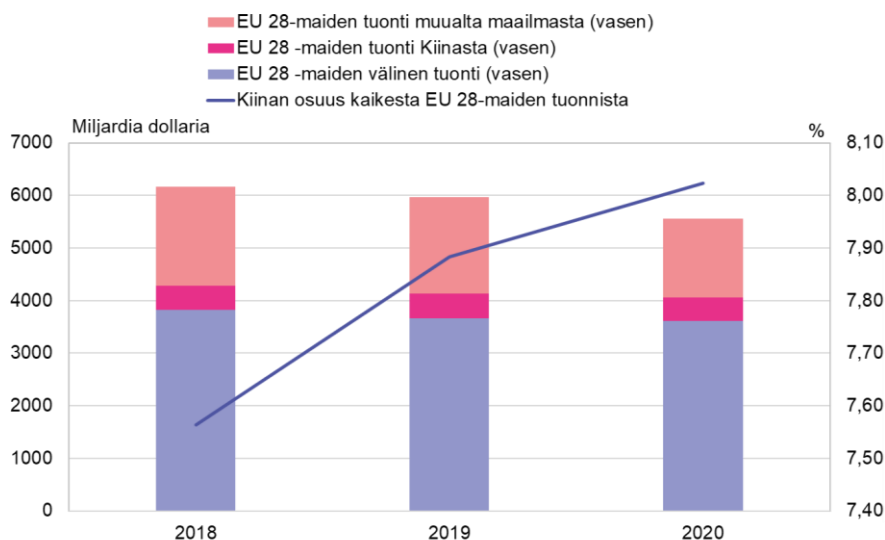
Toimiala/sektori (ja sen osuus Suomen arvonlisän kulutuksesta, %)	Kiinalaisen arvonlisän loppukulutus, %-osuus kulutetusta arvonlisästä						
	FIN	FRA	GER	SWE	UK	USA	EU 27
Tekstiilit, vaatteet, kengät ym. (0,6 %)	26	20	19	21	17	30	15
Metallit (0,6 %)	15	17	14	13	17	17	14
Tietokoneet, elektroniikka ja optiset laitteet (1,6 %)	11	19	15	9	12	13	15
Sähkölaitteet (0,8%)	10	15	8	10	13	17	10
Kemia (1,1 %)	9	10	10	9	10	10	9
Kumi- ja muovituotteet (0,6 %)	7	6	5	6	7	9	6
Muut mineraalit kuin metallit (0,6 %)	6	7	7	6	7	11	6
Kalastus (0,1 %)	5	7	16	4	11	11	6
Kaivannaiset (pl. energia) (0,3 %)	5	8	7	5	6	6	6
Metallituotteet (1,2 %)	5	5	4	5	6	8	5
Muu valmistus ja koneiden ja laitteiden korjaus, asennus (1,0%)	5	4	4	6	6	9	4
Maa- ja metsätalous (2,3 %)	5	5	7	5	8	9	5
Kuljetus vesiteitse (0,3 %)	4	8	7	3	3	8	6
Ohjelmointi, konsultointi, tietopalvelut (2,9 %)	4	2	3	4	1	1	2
Paperi (0,7 %)	4	4	4	4	4	5	4
Kuljetus, maateitse (2,5%)	4	4	5	3	4	5	4
Koksi ja öljyjaloitteet (0,9 %)	4	6	6	5	5	4	6
Kuljetus, ilmaitse (0,5 %)	3	4	4	3	2	2	4
Tukku- ja vähittäiskauppa (9,8 %)	3	2	3	2	2	3	2
Koneet (1,8 %)	3	6	3	4	5	7	4
Rahoitus ja vakuutus (4,4 %)	3	3	3	2	2	2	3
Moottoriajoneuvot ja perävaunut (0,8 %)	3	2	1	1	2	3	2
Posti (0,3 %)	3	2	2	2	1	2	2
Energiakaivannaiset (1,5 %)	3	5	3	3	3	3	3
Puutavara (0,4 %)	2	7	5	3	7	8	5
Hallinto ja tukitoimet (3,8 %)	2	1	1	2	1	2	2
Muut kuljetustarvikkeet (0,3 %)	2	2	3	6	2	1	3
Sähkö, kaasu, ilmastointi (2,1 %)	2	2	2	2	2	3	2
Elintarvikkeet (1,7 %)	2	2	2	2	2	3	2
Kaivannaisten tukipalvelut (0,1 %)	2	3	2	2	2	1	2
Ammatilliset, tieteelliset ja tekniset palvelut (5,6 %)	2	1	1	1	1	1	1
Julkaisu, kustantaminen, tv radio yms (1,4 %)	1	1	1	3	1	0	1
Televiestintä (1,3 %)	1	1	1	1	1	0	1
Varastointi (1,3 %)	1	1	1	1	1	2	1
Majoitus ja ravitsemus (2,0 %)	1	1	1	1	1	1	1
Vesi, viemärit ja jätteiden käsittely (0,7 %)	1	1	1	1	1	3	1
Lääkeaineet (0,9 %)	1	3	2	1	2	2	2
Muut palvelut (1,5 %)	1	1	0	0	0	1	0
Taide ja viihde (1,3 %)	0	0	0	0	1	0	0
Kiinteistö (12,1 %)	0	0	0	0	0	0	0
Koulutus (4,6 %)	0	0	0	0	0	0	0
Julkinen hallinto ja puolustus (5,1 %)	0	0	0	0	0	0	0
Terveys (8,9 %)	0	0	0	0	0	0	0
Rakentaminen (7,4 %)	0	0	0	0	0	0	0

Lähteet: OECD TiVA ja BOFIT.

4. EU-28 ja tuonnin Kiina-riippuvuus

Jotta Suomen Kiina-riippuvuudesta saataisiin kokonaisvaltaisempi kuva, on hyvä katsoa ensin, miten riippuvainen EU on kokonaisuudessaan Kiinasta. Tätä seuraavassa luvussa (Luku 5) katsotaan tuonnin Kiina-riippuvuutta pelkästään Suomen kannalta samalla tavararyhmäjaottelulla. EU-maiden kokonaistuonti oli ennen pandemiaa noin 6 000 miljardia dollaria vuodessa⁷. Tästä yli 60 % on jäsenmaiden keskinäistä kauppaa, eli talousalueen sisäistä tuontia. Vuosina 2018–2019 vajaan 40 % tuonnista tuli EU-maiden ulkopuolelta. Pandemiavuosina tuonti kaikkineen hieman supistui ja sisäkaupan merkitys kasvoi. Kiinan osuus EU-maiden kaikesta tuonnista (sisäinen ja ulkoinen yhteenlaskettuna) on viime vuosina pyörinyt vajaassa 8 prosentissa. Jos katsotaan pelkästään EU-maiden ulkopuolista tuontia, Kiinan osuus siitä on viidennes.

Kuvio 1: EU28-maiden tuonti ja Kiinan suhteellinen osuus

Lähteet: Comtrade ja BOFIT.

Tuontiriippuvuutta Kiinasta voi lähestyä eri tavoin. Yksi tapa on järjestää tuodut tavararyhmät ensin arvon mukaan suuruusjärjestykseen, ja katsoa miten ison osan ne muodostavat kokonaistuonnista sekä miten paljon tästä tulee Kiinasta. Toinen tapa olisi järjestää tuoteryhmät ainoastaan sen mukaan, miten iso osa niiden tuonnista tulee Kiinasta, huolimatta siitä, miten paljon sitä ylipäättään tuodaan. Näin saatetaan huomata joitain kriittisiä tuoteryhmiä, joiden osuus koko tuonnin arvosta ei välttämättä itsessään ole suuri, mutta joissa Kiina saattaa olla lähes ainoa tuottaja (esimerkiksi jotkin tietyt harvinaiset raaka-aineet).

Taulukko 2 näyttää kaksinumerotasolla EU-maiden ne tuontitavararyhmät, joiden osuus EU:n ulkopuolisesta tuonnista on yli puoli prosenttia. Näitä tavararyhmiä on HS2-luokittelun mukaan 34. Yhteensä Kiinasta tuodaan EU-maihin 97 eri tavararyhmää. Tavararyhmät on järjestetty taulukossa sen mukaan, miten ison osan ne muodostavat EU:n ulkopuolelta tulevasta kokonaistuonnista (keskiarvona vuosista 2016–2019). Sen lisäksi taulukko näyttää myös, miten iso osa tavararyhmien tuonnista on riippuvaista Kiinasta.

Taulukossa 24 (Liite) taas listataan tavararyhmiä HS6-tasolla, joiden EU:n ulkopuolisesta tuonnista Kiinan osuus on yli 90 %. Tavararyhmät on järjestetty tavararyhmäkoodin perusteella

⁷ Tässä luvussa katsotaan yksinkertaisuuden vuoksi EU28-maita, eli Iso-Britannia on mukana tilastoissa myös vuosina 2020–2021.

nousevaan järjestykseen. Molemmissa taulukoissa on erotettu kaksi keskiarvoa, vuosista 2016–2019 ja vuosista 2020–2021 lasketut. Tällä halutaan erottaa pandemian takia mahdollisesti muuttunut tuonnin rakenne. Ulkomaankauppatilastojen lähteenä on tässä luvussa käytetty YK:n Comtrade-tilastoja⁸. Taulukosta on luettavuuden vuoksi poistettu selvästi vähemmän kriittisiä tavararyhmiä, kuten jalkineet, ruokatuotteet, tekstiilit ja tietyt käyttötavarat (jouluvalot, kellot).

Taulukko 2: Kiinan osuus EU:n tuoduista tavararyhmistä, järjestetty 2016–2019 tuontiosuuden mukaan (tavararyhmät, joissa osuus koko EU:n ulkopuolisesta tuonnista yli 0,5 %), osuudet prosentteina

Tavararyhmät	Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista		Tavararyhmän osuus koko EU28 tuonnista	
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021
27 RYHMÄ - KIVENNÄISPOLTTOAINEET, KIVENNÄISÖLJYT JA NIIDEN TISLAUSTUOTTEET; BITUMISET AINEET; KIVENNÄISVAHAT	0,15	0,23	18,20	15,22
TOISTOLAITTEET, TELEVISIOKUVAN TAI -ÄÄNEN TALLENNUS- TAI TOISTOLAITTEET SEKÄ TÄLLAISTEN TAVAROIDEN OSAT JA TARVIKKEET	46,81	48,66	12,70	14,09
84 RYHMÄ - YDINREAKTORIT, HÖYRYKATTILAT, KONEET JA MEKAANISET LAITTEET; NIIDEN OSAT	35,56	40,30	11,78	11,91
87 RYHMÄ - KULJETUSVÄLINEET JA KULKUNEUVOT, MUUT KUIN RAUTATIEEN TAI RAITIOTIEEN LIIKKUVAAN KALUSTOON KUULUVAT, SEKÄ NIIDEN OSAT JA TARVIKKEET	9,36	13,71	4,74	5,20
JALOMETALLILLA PLETEROIDUT METALLIT JA NÄISTÄ VALMISTETUT TAVARAT; EPÄAIDOT KORUT; METALLIRAHAT	2,26	2,94	4,39	2,71
30 RYHMÄ - FARMASEUTTISET TUOTTEET	2,18	4,44	3,67	4,58
90 RYHMÄ - OPTISET, VALOKUVAUS-, ELOKUVA-, MITTAUS-, TARKISTUS-, TARKKUUS-, LÄÄKETIETEELLISET TAI KIRURGISET KOJEET JA LAITTEET; NIIDEN OSAT JA TARVIKKEET	16,62	19,47	3,41	3,74
29 RYHMÄ - ORGAANISET KEMIAALLISET YHDISTEET	17,38	19,56	2,92	3,41
39 RYHMÄ - MUOVIT JA MUOVITAVARAT	24,24	24,40	2,25	2,66
61 RYHMÄ - VAATTEET JA VAATETUSTARVIKKEET, NEULOSTA	30,50	27,18	2,23	1,91
62 RYHMÄ - VAATTEET JA VAATETUSTARVIKKEET, MUUTA KUIN NEULOSTA	34,63	33,43	2,22	1,87
88 RYHMÄ - ILMA-ALUKSET, AVARUUSALUKSET SEKÄ NIIDEN OSAT	1,59	3,25	2,11	1,29
72 RYHMÄ - RAUTA JA TERÄS	10,53	5,13	1,60	1,87
TYNYNYT, SEKÄ NIIDEN KALTAISET PEHMUSTETUT SISUSTUSTAVARAT; VALAISIMET JA VALAISTUSVARUSTEET, MUUALLE KUULUMATTOMAT; VALOKILVET JA NIIDEN KALTAISET TAVARAT; TEHDASVALMISTESET RAKENNUKSET	64,42	64,13	1,43	1,49
73 RYHMÄ - RAUTA- JA TERÄSTAVARAT	36,86	38,27	1,32	1,42
76 RYHMÄ - ALUMIINI JA ALUMIINITAVARAT	14,66	14,22	1,14	1,22
26 RYHMÄ - MALMIT, KUONA JA TUHKA	0,46	0,30	1,13	1,45
64 RYHMÄ - JALKINEET, NILKKAIMEET JA NIIDEN KALTAISET TAVARAT; NIIDEN OSAT	42,35	37,56	1,11	0,98
3 RYHMÄ - KALAT SEKÄ ÄYRIÄISET, NILVIÄISET JA MUUT VEDESSÄ ELÄVÄT SELKÄRANGATTOMAT	7,95	5,86	1,10	1,09
8 RYHMÄ - SYÖTÄVÄT HEDELMÄT JA PÄHKINÄT; SITRUSHEDELMIEN JA MELONIN KUORET	1,75	1,74	1,09	1,08
95 RYHMÄ - LELUT, PELIT JA URHEILUVÄLINEET; NIIDEN OSAT JA TARVIKKEET	78,86	73,84	0,96	0,99
40 RYHMÄ - KUMI JA KUMITAVARAT	20,90	19,95	0,95	1,09
38 RYHMÄ - ERINÄISET KEMIAALLISET TUOTTEET	8,92	14,66	0,84	1,37
44 RYHMÄ - PUU JA PUUSTA VALMISTETUT TAVARAT; PUUHIILI	19,04	16,21	0,67	0,66
HÄRVINAISTEN MAAMETALLIEN, RADIOAKTIIVISTEN ALKUAINEIDEN JA ISOTOOPPIEN ORGAANISET JA EPÄORGAANISET YHDISTEET	11,72	10,24	0,65	0,73
42 RYHMÄ - NAHKATAVARAT; SATULA- JA VALJASTEOKSET; MATKATARVIKKEET, KÄSILAUKUT JA NIIDEN KALTAISET SÄILYTYSESINEET; SUOLESTA VALMISTETUT TAVARAT	54,88	48,90	0,63	0,50
12 RYHMÄ - ÖLJYSIEMENET JA -HEDELMÄT; ERINÄISET SIEMENET JA HEDELMÄT; TEOLLISUUS- JA LÄÄKEKASVIT; OLJET JA KASVIREHU	4,78	3,82	0,56	0,68
74 RYHMÄ - KUPARI JA KUPARITAVARAT	7,39	7,48	0,56	0,63
9 RYHMÄ - KAHVI, TEE, MATE JA MAUSTEET	4,19	4,39	0,55	0,52
63 RYHMÄ - MUUT SOVITETUT TEKSTIILITAVARAT; SARJAT; KÄYTETYT VAATTEET JA MUUT KÄYTETYT TEKSTIILITAVARAT, JALKINEET JA PÄÄHINEET; LUMPUT	41,54	64,34	0,54	1,19
15 RYHMÄ - ELÄIN-, KASVI- JA MIKROBIRASVAT JA -ÖLJYT SEKÄ NIIDEN PILKKOUTUMISTUOTTEET; VALMISTETUT RAVINTORASVAT; ELÄIN- JA KASVIVAHAT	2,21	3,86	0,53	0,67
89 RYHMÄ - ALUKSET JA UIVAT RAKENTEET	16,13	21,08	0,52	0,50
23 RYHMÄ - ELINTARVIKETEOLLISUUDEN JÄTETUOTTEET JA JÄTTEET; VALMISTETTU REHU	5,08	5,43	0,52	0,54

Lähteet: YK Comtrade ja BOFIT.

⁸ <https://comtradeplus.un.org/>

Taulukosta nousee esiin kolme eri ryhmää, joissa Kiina-riippuvuus on erityisen suurta. Nämä ovat 1) koneet, laitteet ja kulkuvälineet, 2) erilaiset raaka-aineet, sekä 3) tekstiilit ja kodintavarat. Näitä kolmea ryhmää katsotaan seuraavaksi tarkemmin.

4.1. Koneet, laitteet ja kulkuvälineet

Selvästi suurimman tuontitavararyhmän, jossa samaan aikaan Kiina-riippuvuus on korkea, muodostavat **koneet ja laitteet (HS2: 84 ja 85)**. Niiden yhteenlaskettu osuus EU:n ulkopuolisesta tuonnista on noin neljännes, ja Kiinan osuus siitä on ollut viime vuosina 40–49 %.

Taulukko 3 näyttää HS6-tasolla näistä ryhmistä tavarat, joiden osuus tuonnin arvosta on suurin (taulukon yläosa) ja joissa Kiina-riippuvuus on suurin (taulukon alaosa). Tuonnin arvolla mitattuna suurimmat yksittäiset tavararyhmät ovat matkapuhelimet ja kannettavat tietokoneet. EU:n ulkopuolelta tulevista matkapuhelimista 70 % tulee Kiinasta, ja kannettavista tietokoneista 92 %. Kaikista riippuvaisimpia Kiinasta tulevasta tuonnista ovat kuitenkin leivänpaahdit (98 %), rullaportaat ja liukukäytävät (97 %), henkilövaa'at (95 %), radiot (94 %) ja ajoneuvojen nostoon tarkoitettut tunkit (93 %).

Taulukko 3: Tavararyhmät 84 ja 85 tarkemmin (osuudet prosentteina)

	Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista		Tavararyhmän osuus koko EU28 tuonnista			
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021		
Tavararyhmät 84 ja 85 (koneet ja sähkölaitteet)						
Tuonnin arvolla mitattuna suurimmat tuontitavararyhmät (min. 0,5% osuus tuonnista)	851712* Lähettimet, matkapuhelimet soluverkkoja varten	69,26	69,70	2,276	1,087	
	847130 Kannettavat automaattiset tietojenkäsittelykoneet, paino enintään 10 kg, jotka sisältävät ainakin tietokoneen keskusyksikön (CPU), näppäimistön ja näytön	92,03	92,04	1,418	1,717	
	851762 Äänen, kuvan tai muiden tietojen vastaanottamiseen, muuntamiseen ja lähettämiseen tai virkistämiseen käytettävät koneet, myös kytkentä- ja reitityslaitteet	56,96	55,35	1,245	1,502	
	841191 Suihkuturbiinimoottorien tai potkuriturbiinimoottorien osat	3,54	4,77	1,005	0,528	
	841112 Suihkuturbiinimoottorit, työntövoima > 25 kN	1,09	1,33	0,757	0,503	
	854231 Elektroniset integroidut piirit kuten prosessorit ja ohjaimet, myös muistilla varustetut, muuntimet, loogiset piirit, vahvistimet, kello- ja ajastinpiirit tai muut piirit	11,64	14,73	0,661	0,948	
	847330 Osat ja tarvikkeet nimikkeen 8471 automaattisia tietojenkäsittelykoneita ja muita koneita varten, muualle kuulumattomat	56,18	49,04	0,604	0,588	
	854239 Elektroniset integroidut piirit (paitsi prosessorit, ohjaimet, muistit ja vahvistimet)	7,09	9,95	0,463	0,540	
	852990 Osat, jotka soveltuvat käytettäväksi yksinomaan tai pääasiallisesti seuraavissa laitteissa: liitteät näyttömoduulit, radiopuhelin-, radiolennätin-, yleisradio- ja televisiolähettimet ja -vastaanottimet, televisiokamerat, yksittäisiä kuvia ottavat videokamerat ja muut videonaalinen tallennuslaitteet sekä tutkalaitteet, radionavigointilaitteet ja radiokauko-ohjauslaitteet, muualle kuulumattomat (paitsi kaikentyyppiset antennit ja antenniheijastimet)	53,81	50,81	0,428	0,522	
		2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021	
	Kiina-riippuvuudella mitattuna suurimmat tuontitavararyhmät (min 90 % tuonnista Kiinasta)	851672 Leivänpaahdit, sähköllä toimivat, talouskäyttöön	98,23	96,20	0,011	0,009
		842840 Liukuportaot ja liukukäytävät	97,31	96,16	0,003	0,003
		840731 Kipinäsytytteiset iskumäntämoottorit, jollaisia käytetään 87 ryhmän ajoneuvojen kuljettamiseen, iskutilavuus <= 50 cm ³	97,29	97,28	0,000	0,001
		842310 Henkilövaa'at, mukaan luettuna vauvanvaa'at; talousvaa'at	95,03	92,37	0,010	0,011
852792 Verkkokäyttöiset yleisradiovastaanottimet, joissa ei ole äänen tallennus- tai toistotoimintaa, mutta joissa on kello (paitsi moottoriajoneuvoissa käytettävät)		94,21	95,63	0,004	0,003	
842541 Kiinteät nostolavat, jollaisia käytetään autokorjaamoissa		93,34	97,34	0,004	0,005	
852713 Yleisradiovastaanottimet, jotka pystyvät toimimaan ilman ulkoista voimanlähdettä ja joihin on yhdistetty äänen tallennus- tai toistolaitteet, (paitsi tasokokoiset radiokasettisoittimet)		92,85	93,08	0,008	0,005	
847130 Kannettavat automaattiset tietojenkäsittelykoneet, paino <= 10 kg, jotka sisältävät ainakin tietokoneen keskusyksikön "CPU" sekä näppäimistön ja näytön (paitsi oheislaitteet)		92,03	92,04	1,418	1,717	
851621 Huoneiden tai vastaavien tilojen varaavat sähkölämmityslaitteet		91,28	77,50	0,001	0,001	
841013 Hydrauliset turbiinit ja vesipöyrät, teho > 10.000 kW (paitsi nimikkeen 8412 hydrauliset voimakoneet ja moottorit)		90,88	71,91	0,000	0,000	
846722 Sahat, käsikäyttöiset, joissa on yhteenrakennettu sähkömoottori		90,51	86,18	0,019	0,025	
851679 Sähkölämpöläitteet, talouskäyttöön (paitsi laitteet hiustenkäsittelyä tai käsin kuivaamista varten, huoneiden tai vastaavien tilojen sekä maan sähkölämmityslaitteet, vedenkuumennuslaitteet ja kuumanvedenvaraajat sekä uppokuumennimet, silitysraudat, mikroaaltouunit, uunit, liedet, keittolevyt, kuumennusrenkaat, grillit, paahdit sekä kahvin- tai teenkeitinimet)		90,43	92,18	0,050	0,067	
846596 Halkaisukoneet sekä viiluleikkurit tai -sorvit puun työstöön (paitsi työstökessukset)		90,10	88,54	0,002	0,003	

Lähteet: YK Comtrade ja BOFIT.

Toinen suuri tuontiryhmä, jonka riippuvuus Kiinasta on viime vuosina kasvanut, on **kuljetusvälineet ja niiden osat (HS2: 87 (muut kulkuvälineet) 88 (ilma-alukset) 89 (laivat ja veneet))**. Ryhmien yhteenlaskettu osuus koko EU:n tuonnin arvosta on noin 7 prosenttia, ja Kiinan osuus tuonnista viime

vuosina on laivojen ja veneiden osalta ollut 20 %, lentokoneissa ja muissa ilma-aluksissa 3 % ja muissa kulkuvälineissä 14 %.

Suurimmat yksittäiset tuontitavararyhmät ovat erinäiset lentokoneet ja ajoneuvot. Lentokoneiden osalta tuontiosuudet vaihtelevat paljon vuosittain, koska tilauksia ei tehdä vuosittain yhtä paljon, ja yksittäiset tilaukset saattavat olla arvoltaan hyvinkin korkeita, mikä aiheuttaa suurta vuosittaista vaihtelua. Kiinan-tuonnista riippuvaisimpia tavararyhmiä ovat kuitenkin lastenvaunut (96 % EU:n ulkopuolisesta tuonnista tulee Kiinasta), sekä moottoripyörät ja mopot (yli 80 %).

Taulukko 4: Tavararyhmät 86–89 tarkemmin (osuudet prosentteina)

	Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista		Tavararyhmän osuus koko EU28 tuonnista		
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021	
Tavararyhmät 86-89 (Kuljetusvälineet)					
Tuonnin arvolla mitattuna suurimmat tuontitavararyhmät (min. 0,3% osuus tuonnista)	880240 Lentokoneet ja muut ilma-alukset, omapaino > 15.000 kg (paitsi helikopterit ja ilmalaivat)	0,80	4,92	1,24	0,62
	880330 Lentokoneiden ja muiden ilma-alusten osat	3,05	2,07	0,61	0,26
	870332 Autot ja muut moottoriajoneuvot, pääasiallisesti henkilökuljetukseen suunnitellut, mukaan luettuna farmariautot ja kilpa-autot, joissa on puristusyhteinen mäntämoottori "diesel- tai puolidieselmoottori", iskutilavuus > 1.500 cm ³ mutta <= 2.500 cm ³ (paitsi ajoneuvot henkilöiden kuljettamiseen lumessa ja muut alanimikkeen 8703.10 erityisajoneuvot)	1,04	1,08	0,60	0,26
	870323 Autot ja muut moottoriajoneuvot, pääasiallisesti henkilökuljetukseen suunnitellut, mukaan luettuna farmariautot ja kilpa-autot, joissa on kipinäsyhteinen iskumäntämoottori, iskutilavuus > 1.500 cm ³ mutta <= 3.000 cm ³ (paitsi ajoneuvot henkilöiden kuljettamiseen lumessa ja muut alanimikkeen 8703.10 erityisajoneuvot)	1,21	3,74	0,42	0,32
	870322 Autot ja muut moottoriajoneuvot, pääasiallisesti henkilökuljetukseen suunnitellut, mukaan luettuna farmariautot ja kilpa-autot, joissa on kipinäsyhteinen iskumäntämoottori, iskutilavuus > 1.000 cm ³ mutta <= 1.500 cm ³ (paitsi ajoneuvot henkilöiden kuljettamiseen lumessa ja muut alanimikkeen 8703.10 erityisajoneuvot)	1,01	1,47	0,40	0,28
	870421 Tavarankuljetukseen tarkoitetut moottoriajoneuvot, joissa on ainoastaan puristusyhteinen mäntämoottori (diesel- tai puolidieselmoottori), kokonaispaino <= 5 tonnia (paitsi alanimikkeen 8704.10 muut kuin tiellä käytettävät dumperit ja nimikkeen 8705 erikoismoottoriajoneuvot)	0,22	0,31	0,31	0,24
		2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021
Kiina-riippuvuudella mitattuna suurimmat tuontitavararyhmät (min 50 % tuonnista Kiinasta)	871500 Lastenvaunut, lastenrattaat ja niiden kaltaiset lasten kuljettamiseen tarkoitetut laitteet sekä niiden osat, muualle kuulumattomat	96,82	96,17	0,026	0,021
	871110 Moottoripyörät, mukaan luettuna mopot, ja apumotorilla varustetut polkupyörät, joissa on iskumäntäpolttimoottori, iskutilavuus <= 50 cm ³	81,16	83,68	0,008	0,010
	871190 Moottoripyörät, mukaan luettuna mopot, ja apumotorilla varustetut polkupyörät, myös sivuvaunuineen; sivuvaunut (paitsi sähkömoottorilla tai iskumäntäpolttomoottorilla varustetut)	80,78	76,79	0,015	0,002
	871680 Käsin vedettävät tai työnnettävät kuljetusvälineet ja muut kuljetusvälineet ilman mekaanista kuljetuskoneistoa (paitsi perävaunut ja puoliperävaunut)	77,51	76,40	0,016	0,019
	890310 Huv- tai urheilukäyttöön tarkoitetut alukset; soutuveeneet ja kanootit	63,66	60,35	0,005	0,003
	871310 Pyörätuolit ja muut liikuntarajotteisten kulkuvälineet, joissa ei ole mekaanista kuljetuskoneistoa	62,11	65,57	0,008	0,006
	860791 Rautatien tai raitiotien veturien osat, muualle kuulumattomat	61,79	48,57	0,004	0,004
	870110 Yksiakseliset puutarhatraktorit "pedestrian controlled tractors" ja niiden kaltaiset teollisuustraktorit (paitsi rekka-autojen vetovaunut)	59,45	62,25	0,001	0,002
	871640 Perävaunut ja puoliperävaunut, muut kuin kiskoilla kulkevat (paitsi tavarankuljetukseen tarkoitetut sekä matkailuperävaunut ja puoliperävaunut asumista tai retkeilyä varten)	55,99	47,85	0,005	0,010
	871690 Perävaunujen, puoliperävaunujen ja muiden mekaanista kuljetuskoneistoa vailla olevien kuljetusvälineiden osat, muualle kuulumattomat	54,25	55,03	0,037	0,039
	871491 Rungot ja haarukat sekä niiden osat, polkupyöriä varten, muualle kuulumattomat (paitsi moottoripyöriä varten)	52,60	56,87	0,056	0,087
	871390 Pyörätuolit ja muut liikuntarajotteisten kulkuvälineet, moottoroidut tai muuten mekaanisella kuljetuskoneistolla toimivat (ei kuitenkaan moottoriajoneuvot ja polkupyörät, jotka on sovitettu liikuntarajotteisten käyttöön)	49,94	52,88	0,004	0,004

Lähteet: YK Comtrade ja BOFIT.

Kolmas tavararyhmä, jossa Kiinan osuus tuonnista on paikoin suuri ovat **sekalaiset kojeet, instrumentit ja laitteet**. Näiden tavararyhmien osuus koko EU:n ulkopuolisen tuonnin arvosta on reilut 4 %. Viime vuosina Kiinan osuus oli **optisissa, kuvantamis-, ja muissa lääketieteellisissä laitteissa (HS2: 90)** noin 20 %, **kelloissa (HS2: 91)** 18 %, **musiikki-instrumenteissa (HS2: 92)** 40 % ja **aseissa ja ammuksissa (HS2: 93)** 5 %.

Tuonnin arvolla mitattuna suurimpia yksittäisiä tavararyhmiä ovat erilaiset lääketieteessä käytettävät instrumentit, mittauslaitteet ja proteesit (kuuluvat kaikki ryhmään 90). Näissä Kiinan osuus tuonnista vaihtelee alle prosentista (proteesit) 20 prosenttiin (erilaiset mittaus- ja valvontalaitteet). Tavararyhmät, joissa tuonnin Kiina-riippuvuus on suurinta ovat soittorasiat, jousisoittimet, kamerat, kellot ja silmälasikehykset.

Taulukko 5: Tavararyhmät 90–93 tarkemmin (osuudet prosentteina)

	Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista		Tavararyhmän osuus koko EU28 tuonnista		
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021	
Tavararyhmät 90-93 (Sekalaiset kojeet ja laitteet)					
Tuonnin arvolla mitattuna suurimmat tuontitavararyhmät (min. 0,1% osuus tuonnista)	901890 Lääketieteessä, myös eläinlääketieteessä tai kirurgiassa käytettävät kojeet ja laitteet, muualle kuulumattomat	8,58	9,79	0,39	0,44
	901839 Neulat, katetrit, kanyylit ja niiden kaltaiset tavarat, mukaan luettuna hammas- tai eläinlääketieteessä tai kirurgiassa käytettävät (paitsi injektoriuskut, putkimaiset metallineulat ja haavanompeluneulat)	4,98	5,88	0,20	0,22
	902190 Vamman tai vajuuden kompensoimiseksi mukana pidettävät tai kannettavat tai kehoon istutettavat välineet (paitsi kehon proteesit, kokonaiset kuulolaitteet ja kokonaiset sydänlihaksia kiihottavat tahdistimet)	4,79	6,42	0,12	0,12
	903180 Mittaus- tai tarkkailukojeet, -laitteet ja -koneet, muualle tähän ryhmään kuulumattomat (paitsi optiset)	17,22	19,51	0,11	0,11
	903289 Säätit- tai valvontakojeet ja -laitteet (paitsi hydrauliset tai pneumaattiset laitteet, termoslaatit, paineensäätimet sekä nimikkeen 8481 hanat ja venttiilit)	13,10	21,27	0,11	0,09
	910221 Rannekellot, myös jos niissä on ajanotto toiminto, automaattivetoiset (paitsi kellot, joiden kuori on jalometallia tai jalometallilla pleteroitua metallia)	1,35	1,81	0,11	0,10
	902139 Kehon proteesit (ei kuitenkaan tekohampaat ja nivelproteesit)	0,37	0,54	0,10	0,11
	902110 Ortopediset välineet ja murtumanhoitovälineet	7,21	7,00	0,10	0,12
		2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021
Kiina-riippuvuudella mitattuna suurimmat tuontitavararyhmät (min 70 % tuonnista Kiinasta)	920810 Soittorasiat	92,52	88,82	0,000	0,000
	910511 Herätyskellot, sähkökäyttöiset	90,97	93,57	0,003	0,003
	920210 Jousisoittimet	90,67	83,93	0,001	0,001
	900653 Kamerat 35 mm:n levyistä rullafilmiä varten (paitsi pikavakamerat ja alanimikkeen 9006.30 erikoiskamerat)	88,14	85,86	0,001	0,001
	910521 Kellot, sähkökäyttöiset (paitsi rannekellot, taskukellot ja muut nimikkeen 9101 tai 9102 kellot, nimikkeen 9103 kellot, joissa on kellojen koneisto, nimikkeen 9104 kojelautakellot ja niiden kaltaiset kellot sekä herätyskellot ja seinäkellot)	88,09	86,78	0,006	0,005
	900390 Silmälasiin tai niiden kaltaisten esineiden kehysten osat, muualle kuulumattomat	82,66	85,07	0,006	0,006
	901530 Vaatuskoneet	80,82	87,37	0,007	0,009
	910591 Kellot, sähkökäyttöiset (paitsi rannekellot, taskukellot ja muut nimikkeen 9101 tai 9102 kellot, nimikkeen 9103 kellot, joissa on kellojen koneisto, nimikkeen 9104 kojelautakellot ja niiden kaltaiset kellot sekä herätyskellot ja seinäkellot)	79,62	77,65	0,001	0,001
	900319 Silmälasiin tai niiden kaltaisten esineiden kehukset (paitsi muovia)	79,08	80,51	0,028	0,028
	902511 Lämpömittarit ja pyrometrit, nestetäytteiset, suoranäyttöiset, muihin kojeisiin yhdistämättömät	78,24	80,34	0,001	0,002
	910291 Taskukellot ja niiden kaltaiset kellot, mukaan luettuna ajanottokellot, sähkökäyttöiset (paitsi kellot, joiden kuori on jalometallia tai jalometallilla pleteroitua metallia)	75,50	85,63	0,001	0,002
	910310 Kellot, joissa on ranne-, tasku- tai niiden kaltaisten kellojen koneisto, sähkökäyttöiset (paitsi rannekellot, taskukellot ja muut nimikkeen 9101 tai 9102 kellot sekä nimikkeen 9104 kojelautakellot ja niiden kaltaiset kellot)	74,87	66,50	0,000	0,000
	910212 Rannekellot, myös jos niissä on ajanotto toiminto, sähkökäyttöiset, joissa on ainoastaan optoelektroninen näyttö (paitsi kellot, joiden kuori on jalometallia tai jalometallilla pleteroitua metallia)	73,99	61,74	0,006	0,011
	900311 Silmälasiin tai niiden kaltaisten esineiden kehukset, muovia	73,36	82,45	0,032	0,022
	901060 Valkokankaat	73,00	84,04	0,002	0,002
901910 Mekanoterapeuttiset ja laitteet, hierontalaitteet ja laitteet psykologisia soveltuvuustestejä varten	70,87	81,11	0,052	0,074	

Lähteet: YK Comtrade ja BOFIT.

4.2. Raaka-aineet

Sen lisäksi että Kiina tuottaa valtavan paljon EU:ssa käytettävistä kulutustavaroista, se on myös tärkeä raaka-aineiden tuottaja. Osa raaka-aineista voi olla arvoltaan vähäisiä, mutta Kiinan merkitys niiden saatavuudessa on yhtä lailla kriittinen.

Kaksinumerotasolla Kiinan osuus on suurin **orgaanisissa kemiallisissa yhdisteissä (ryhmä 29)**, Kiinan osuus viime vuosina noin 20 %), **muovissa ja muovituotteissa (ryhmä 39)**, Kiinan osuus noin 24 %), **rauta- ja terästuotteissa (ryhmä 73)**, Kiinan osuus noin 38 %), sekä **alumiinissa ja alumiinituotteissa (ryhmä 76)**, Kiinan osuus noin 14 %). Muita Kiina-riippuvaisia tuoteryhmiä ovat **epäorgaaniset kemialliset yhdisteet (ryhmä 28)**, Kiinan osuus 11 %), **muut kemialliset yhdisteet (ryhmä 38)**, Kiinan osuus noin 15 %), **kumi ja kumituotteet (ryhmä 40)**, Kiinan osuus noin 20 %), sekä **puu ja puutuotteet (ryhmä 44)**, Kiinan osuus noin 16 %).

Katsotaan ensin tarkemmin kemiallisia yhdisteitä (ryhmät 28, 29 ja 38). Tuonnin arvolla mitattuna suurimmat yksittäiset tavararyhmät kuuluvat ryhmiin 29 ja 38. Näistä yli 10 prosentin Kiinan-tuonti osuus on heterosyklisissä yhdisteissä, nukleinihappoissa, aminohappoissa, eräissä antibiooteissa, sykklisissä amideissa ja biodieselissä. Suurimmat Kiina-riippuvuudet ovat ryhmissä 28 ja 29. Yksittäisistä tavararyhmistä Kiina kattaa lähes 100 % tuonnista mm. asyklisen hiilivetyjen halogenoiduissa johdannaisissa sekä vitamiineissa.

Taulukko 6: Tavararyhmät 28,29, ja 38 tarkemmin (osuudet prosentteina)

	Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista		Tavararyhmän osuus koko EU28 tuonnista	
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021
Tavararyhmät 28, 29 ja 38 (kemialliset yhdisteet)				
Tuonnin arvolla mitattuna suurimmat tuontitavararyhmät (min. 0.05% osuus tuonnista)				
293359 Heterosykliset yhdisteet, jotka sisältävät ainoastaan typpiheteroatomien tai -atomeja ja joiden rakenne sisältää pyrimidiinirenkkaan, myös hydraturun, tai piperatsiinirenkkaan	7,59	11,34	0,202	0,213
382200 Taudinmäärittäysreagenssit ja laboratorioreagenssit, alustalla, sekä valmistetut taudinmäärittäysreagenssit ja valmistetut laboratorioreagenssit, alustalla tai ilman sitä, myös testisarjoina (paitsi nimikkeeseen 3006 kuuluvat); varmennetut vertailumateriaalit	3,20	13,25	0,197	0,221
293719 Polypeptidihormonit, proteiinihormonit ja glykoproteiinihormonit, niiden johdannaiset ja niitä rakenteellisesti vastaavat aineet, pääasiassa hormoneina käytettävät (paitsi somatotropiini, sen johdannaiset ja sitä rakenteellisesti vastaavat aineet sekä insuliini ja sen suolat)	0,39	0,42	0,192	0,179
293399 Heterosykliset yhdisteet, jotka sisältävät ainoastaan typpiheteroatomien tai -atomeja (paitsi yhdisteet, joiden rakenne sisältää fuusiomattoman pyratsoli-, imidatsoli-, pyridiini- tai triatsiinirenkkaan, myös hydraturun, kinoliini- tai iso-kinoliinirengasrakenteen, myös hydraturun, mutta ei enempää fuusioitua, pyrimidiinirenkkaan, myös hydraturun, tai piperatsiinirenkkaan, sekä laktaamit	15,09	31,77	0,172	0,278
293499 Nukleiinihapot ja niiden suolat, myös kemiallisesti määrittelemättömät; heterosykliset yhdisteet	16,58	16,73	0,147	0,204
292249 Aminohapot ja niiden esterit, niiden suolat (paitsi ne, jotka sisältävät useamman kuin yhdenlaisen happifunktion, lysyiini ja sen esterit, niiden suolat, glutamiinihappo, antraniilihappo, tilidiini "INN", ja niiden suolat)	10,34	26,99	0,133	0,063
294190 Antibiootit (paitsi penisilliinit ja niiden penisillaaniporakenteiset johdannaiset sekä niiden suolat, streptomysiinit, tetrasykliinit, klooramfenikoli ja erytromysiini sekä niiden johdannaiset ja suolat)	15,48	17,46	0,122	0,115
290511 Metanoli "metyylialkoholi"	0,03	0,07	0,091	0,077
293339 Heterosykliset yhdisteet, jotka sisältävät ainoastaan typpiheteroatomien tai -atomeja ja joiden rakenne sisältää fuusiomattoman pyrimidiinirenkkaan, myös hydraturun, muualla määrittelemättömät	15,43	22,53	0,084	0,097
292429 Sykliset amidit, myös sykliset karbamaatit, ja niiden johdannaiset; niiden suolat (paitsi ureiinit ja niiden johdannaiset; näiden suolat, 2-asetamidobentsoesihappo "N-asetyyliantraniilihappo" ja sen suolat sekä etinamaatti (INN) ja alakloori (ISO))	11,72	14,64	0,081	0,077
293379 Laktaamit (paitsi 6-heksaanilaktaami "epsiloon-kaprolaktaami", klobatsaami "INN" ja metyryloni "INN" sekä elohopean epäorgaaniset ja orgaaniset yhdisteet)	3,62	3,12	0,079	0,275
382600 Biodiesel ja sen sekoitukset, joissa ei ole määllöjyä tai bitumisista kivennäisistä saatua öljyä tai joissa niitä on < 70 painoprosenttia	12,61	22,98	0,077	0,143
381512 Kantajakatalyytit, aktiivisena aineosana jalometalli tai jalometalliyhdisteet, muualla kuulumattomat	0,34	0,88	0,073	0,146
293712 Insuliini ja sen suolat, pääasiassa hormoneina käytettävät	0,20	0,14	0,053	0,045
381800 Kemialliset alkuaineet ja yhdisteet, jotka on seostettu "doped" elektroniikassa käyttöä varten, kiekkoina, levyinä tai niiden kaltaisissa muodoissa, syinterinä tai tankoina, tai kiekkoiksi, levyiksi tai niiden kaltaisiksi leikattuina, myös kiillotetut tai yhtenäisellä epitaksiialikerroksella päällystetyt (paitsi enemmän käsitellyt alkuaineet esim. selektiivisesti diffusioitua)	7,66	5,95	0,052	0,062
290110 Aasykliset hiilivedyt, tyydyttyneet	0,37	0,48	0,050	0,034
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021
Kiina-riippuvuudella mitattuna suurimmat tuontitavararyhmät (min 90 % tuonnista Kiinasta)				
290372 Diklooritrifluorietaani	99,95	100,00	0,000	0,000
294140 Klooramfenikoli ja sen johdannaiset; niiden suolat	98,98	98,94	0,002	0,002
290374 Klooridifluorietaani	98,29	99,35	0,000	0,000
293625 B6-vitamiini ja sen pääasiassa käytettävät johdannaiset	97,87	98,44	0,003	0,003
293352 Malonyylikarbamidi "barbituurihappo" ja sen suolat	97,72	98,69	0,000	0,000
293624 VD- tai DL-pantoteenihiappo "B3-vitamiini tai B5-vitamiini" ja niiden pääasiassa käytettävät johdannaiset	97,64	79,13	0,007	0,007
291461 Antrakiniini	97,55	68,65	0,000	0,000
280910 Difosforipentoksidi	97,43	92,26	0,001	0,001
293030 Tiurammono-, tiurami- ja tiurametrasulfidit	94,04	74,66	0,000	0,000
293622 B1-vitamiini ja sen pääasiassa käytettävät johdannaiset	93,20	88,54	0,004	0,002
293627 C-vitamiini ja sen pääasiassa käytettävät johdannaiset	91,03	69,80	0,011	0,012
283711 Natriumsyanidi	90,63	90,48	0,000	0,000
292141 Aniliini ja sen suolat (paitsi elohopean epäorgaaniset ja orgaaniset yhdisteet)	90,49	49,31	0,004	0,013
291634 Fenyylieikkahappo ja sen suolat	90,03	75,46	0,000	0,000

Lähteet: YK Comtrade ja BOFIT.

Kiina on tärkeä myös metallien tuonnissa, erityisen paljon tuodaan rauta- ja terästuotteita (ryhmä 73) sekä alumiinia ja alumiinituotteita (76). Näissä ryhmissä suurimmat yksittäiset tavararyhmät, joissa Kiina-riippuvuuskin on suurta ovat sekalaiset alumiinista ja alumiiniseoksesta valmistetut tavarat sekä raudasta ja teräksestä valmistetut tavarat ja rakenteet. Lähes 80 % tuoduista teräksisistä tiskipöydistä tulee Kiinasta. Suuri Kiina-tuontiriippuvuus on myös muissa näistä materiaaleista valmistetuissa lähinnä keittiössä käytettävissä tarvikkeissa.

Taulukko 7: Tavararyhmät 73 ja 76 tarkemmin (osuudet prosentteina)

	Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista		Tavararyhmän osuus koko EU28 tuonnista		
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021	
Tavararyhmät 73 ja 76 (rauta- ja terästuotteet sekä alumiini ja alumiinituotteet)					
Tuonnin arvolla mitattuna suurimmat tuontitavararyhmät (min. 0,05% osuus tuonnista)	760120 Alumiiniseokset, muokkaamattomat	0,16	0,15	0,293	0,334
	760110 Seostamaton alumiini, muokkaamaton	0,10	0,02	0,283	0,246
	732690 Tavarat, rautaa tai terästä, muualla kuulumattomat (paitsi valetut, tai taotut "vapaa- tai muotitautut" mutta ei enempää valmistetut sekä rauta- tai teräslangasta valmistetut)	43,50	46,66	0,233	0,260
	760612 Levyt ja nauhat, alumiiniseosta, paksuus > 0,2 mm, suorakaiteen tai neliön muotoiset (paitsi leikkoverkko)	11,87	11,36	0,120	0,118
	731815 Kierteitetty ruuvit ja pultit, rautaa tai terästä, myös niihin kuuluvine muttereineen ja aluslaattoineen (paitsi kansiruuvit ja muut puuruuvit, koukku- ja silmukkaruuvit, itsekierteittävät ruuvit, ruuvinaulat sekä kierretulpat)	17,27	25,57	0,107	0,106
	761699 Alumiinitavarat, muualla kuulumattomat	46,88	48,81	0,081	0,091
	730890 Rakenteet ja rakenteiden osat, rautaa tai terästä, muualla kuulumattomat (paitsi sillat ja siltaelementit, tornit ja ristikkomastot, ovet, ikkunat, ovenkarmit, ikkunankehukset ja -karmit sekä kynnykset sekä rakennustelineissä, kaivoksissa tai vastaavien tukemistarkoituksiin käytettävät varusteet)	39,41	31,84	0,067	0,106
	732393 Pöytäesineet, ruostumatonta terästä (paitsi nimikkeen 7310 tölkit, laatikot ja vastaavat säilytyspölykasetit; korkkiruuvit, pähkinänsärkijät ja muut työkalujen luonteiset talouksineet; nimikkeiden 8211 - 8215 veitset, lusikat, liemikauhut, haarukat, jne.; koriste-esineet)	79,95	80,91	0,059	0,062
	760429 Tangot ja umpiprofiilit, alumiiniseosta, muualla kuulumattomat	26,85	15,41	0,053	0,053
		2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021
Kiina-riippuvuudella mitattuna suurimmat tuontitavararyhmät (min 80 % tuonnista Kiinasta)	732421 Kylpyammeet, valurautaa, myös emaloituidut	96,31	90,10	0,000	0,000
	732392 Pöytä-, keittiö- ja muut talouksineet sekä niiden osat, valurautaa, emaloituidut (paitsi nimikkeen 7310 tölkit, laatikot ja vastaavat säilytyspölykasetit; paperikorit; lapiot, ja muut työkalujen luonteiset talouksineet; nimikkeiden 8211-8215 lusikat, liemikauhut, jne.; koriste-esineet; saniteettitarvikkeet)	91,67	86,23	0,003	0,003
	732310 Rauta- ja teräsvilla; padanpuhdistimet sekä puhdistus- ja kiillotussienet, -käsineet ja niiden kaltaiset tavarat, rautaa tai terästä	89,89	86,02	0,002	0,001
	761510 Pöytä-, keittiö- ja muut talouksineet sekä niiden osat, padanpuhdistimet sekä puhdistus- ja kiillotussienet ja -käsineet ja niiden kaltaiset tavarat, alumiinia (paitsi nimikkeen 7612 tölkit, laatikot ja vastaavat astiat, työkalujen luonteiset talouksineet, lusikat, liemikauhut, haarukat ja muut nimikkeiden 8211 - 8215 tavarat, koriste-esineet, osat ja saniteettitavarat)	87,59	86,31	0,034	0,040
	732391 Pöytä-, keittiö- ja muut talouksineet sekä niiden osat, valurautaa, emaloimattomat (paitsi nimikkeen 7310 tölkit, laatikot ja vastaavat säilytyspölykasetit; paperikorit; vohveliraudat ja muut työkalujen luonteiset talouksineet; nimikkeiden 8211-8215 lusikat, liemikauhut, jne.; koriste-esineet; saniteettitarvikkeet)	87,00	78,56	0,001	0,002
	731431 Ristikko sekä aitaus- ja muu verkko, rauta- tai teräslangasta valmistettu, yhteenhietsattu lankojen leikkauspisteistä, sinkillä pinnoitetut mutta ei pleteroidut (paitsi tuotteet, joiden poikkileikkauksen suurin läpimitta on >= 3 mm ja silmäkoko >= 100 cm²)	84,10	61,09	0,002	0,003
	732181 Uunit, kamiinat ja niiden kaltaiset keittolaitteet, rautaa tai terästä, kaasulla tai sekä kaasulla että muualla polttoaineella toimivat, joissa on hormiaukko (paitsi keittolaitteet, myös uunilliset, erilliset uunit, lämpölevyt, keskuslämmityskattilat ja -patterit, vedenkuumennuslaitteet, kuumanvedenvarajat ja suurkeittolaitteet)	84,02	83,82	0,003	0,005
	731581 Pyykkärengasketjut, rautaa tai terästä	83,17	90,29	0,001	0,001
	732429 Kylpyammeet, teräslevyä	82,77	66,80	0,000	0,000
	731442 Ristikko sekä aitaus- ja muu verkko, jossa on kuusikulmaisesti silmät, rauta- tai teräslangasta valmistettu, lankoja ei ole hitsattu yhteen leikkauspisteistä, muovipinnoitettu	82,58	81,37	0,001	0,002
732112 Paisto-, grillaus- ja keittolaitteet sekä lämpölevyt, kotitalouskäyttöön, rautaa tai terästä, nestemäisellä polttoaineella toimivat (paitsi suurkeittolaitteet)	81,05	58,71	0,000	0,000	
732399 Pöytäesineet, muuta terästä kuin ruostumatonta terästä tai muuta rautaa kuin valurautaa (paitsi emaloituidut; nimikkeen 7310 tölkit, laatikot ja vastaavat säilytyspölykasetit; korkkiruuvit, pähkinänsärkijät ja muut työkalujen luonteiset talouksineet; nimikkeiden 8211 - 8215 veitset, lusikat, liemikauhut, haarukat, jne.; koriste-esineet)	80,09	75,96	0,025	0,026	

Lähteet: YK Comtrade ja BOFIT.

Näiden lisäksi Kiinasta tuodaan paljon muovia (ryhmä 39), kumia (40), sekä puuta (44) ja tuotteita näistä. Suurimmat yksittäiset tuontitavararyhmät arvolla mitattuna, ja joissa Kiina-tuontiriippuvuus on samalla merkittävä, ovat muovit, auton renkaat, pakkausmateriaalit ja keittiökäyttöön tarkoitetut muovituotteet. Muovikäsineiden osuus EU-maiden kokonaistuonnista kasvoi selvästi pandemia vuosina ja Kiinan osuus tuonnista kaksinkertaistui. Eniten Kiinasta riippuvaisissa tavararyhmissä on puusta tehtyjä tavaroita. EU:n tuoduista bambusta tehdyistä tuotteista ja puisista henkareista yli 90 % tulee Kiinasta.

Taulukko 8: Tavararyhmät 39,40 ja 44 tarkemmin (osuudet prosentteina)

	Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista		Tavararyhmän osuus koko EU28 tuonnista		
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021	
Tavararyhmät 39, 40 ja 44 (muovi, kumi ja puu sekä tuotteet näistä)					
Tuonnin arvoilla mitattuna suurimmat tuontitavararyhmät (min. 0,05% osuus tuonnista)	392690 Muovitarvat ja muista nimikkeiden 3901 - 3914 aineista valmistetut tavarat, muualla kuulumattomat (paitsi. nimikkeeseen 9619 tavarat)	45,52	45,86	0,326	0,388
	401110 Uudet pneumaattiset ulkorenkaat, kumia, henkilöautoissa käytettävät, ml. farmariautoissa ja kilpa-autoissa käytettävät	36,57	35,29	0,234	0,205
	390110 Polyeteeni, jonka ominaispaino on < 0,94, alkumuodossa	0,35	0,43	0,091	0,081
	390120 Polyeteeni, jonka ominaispaino on >= 0,94, alkumuodossa	0,24	0,82	0,089	0,094
	401120 Uudet pneumaattiset ulkorenkaat, kumia, linja-autoissa ja kuorma-autoissa käytettävät	34,94	14,60	0,081	0,082
	440131 Puupelletit	0,01	0,05	0,079	0,045
	401699 Tavarat, vulkanoitua muuta kumia kuin kovakumia, muualla kuulumattomat	24,08	25,17	0,072	0,078
	390210 Polypropeeni, alkumuodossa	0,41	0,93	0,065	0,091
	392321 Säkit, kassit ja pussit, m.l. tötteröt, eteenipolymeereista valmistetut	28,43	26,51	0,064	0,057
	392410 Pöytä- ja keittiöesineet, muovია	65,79	62,58	0,059	0,049
	392190 Laatat, levyt, kalvot ja kaistaleet, muovia, muihin aineisiin vahvistamalla, kerrostamalla, tukemalla tai vastaavalla tavalla yhdistetyt, valmistamattomat tai vain pintakäsittelyt tai vain suorakaiteen tai neliön muotoon leikatut (paitsi huokoista muovia; itsekiinnittävät tuotteet ja nimikkeeseen 3918 lattian-, seinän- ja katonpäällykset)	14,27	13,80	0,056	0,062
	392010 Laatat, levyt, kalvot, kaistaleet ja nauhat, ei-huokoista eteenipolymeereista valmistetut, muihin aineisiin vahvistamalla, kerrostamalla, tukemalla tai vastaavalla tavalla yhdistämättömät, valmistamattomat tai vain pintakäsittelyt tai vain suorakaiteen tai neliön muotoon leikatut (paitsi itsekiinnittävät tuotteet ja nimikkeeseen 3918 lattian-, seinän- ja katonpäällykset)	8,73	8,78	0,049	0,059
	401519 Kintaat ja muut käsineet, vulkanoitua kumia (paitsi kirurgiseen käyttöön tarkoitettut)	9,70	19,58	0,048	0,129
	401693 Tiivisteet, aluslaatat ja niiden kaltaiset tavarat, vulkanoitua kumia (paitsi kovakumista ja huokoisista kumista valmistetut)	19,42	21,01	0,046	0,048
		2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021
Kiina-riippuvuudella mitattuna suurimmat tuontitavararyhmät (min 80 % tuonnista Kiinasta)	440921 Laatat ja rimat parkettilattioita varten, bambua, yhdistämättömät, yhdeltä tai useammalta syrjältä, pinnalta tai päästä koko pituudelta muotoiltu "pontattu, puolipontattu, viistottu, pontattu viistotuihin syriin tai päin, helmpontattu, tehty muotoilustoiksi tai -laudoiksi, pyörästetty tai vastaavilla tavoilla työstetty", myös höylätty, hiottu tai päästään jatkettu	98,15	97,43	0,001	0,001
	442110 Vaateripustimet, puuta	95,52	94,52	0,005	0,004
	441210 Vaneroidut puulevyt ja niiden kaltainen kerrostettu puu, bambua, joissa ei ole lastulevyä tai rima-, säliö- tai kimpisydäntä (paitsi ristiinliimattu vaneri, tiivistetty puu, solulevyt, parkettilevyt, upotekoristeinen puu ja huonekalujen osiksi tunnistettavat levyt)	94,02	83,23	0,000	0,000
	392640 Pienoispatsaat ja muut koriste-esineet, muovia	89,44	86,56	0,026	0,027
	441400 Koneet ja laitteet esineitten muotoonpuristamiseksi paperimassasta, paperista, kartongista tai pahvista (paitsi kuivauskoneet)	89,30	86,03	0,007	0,003
	392220 WC-istuinrenkaat ja -kannet, muovia	84,07	80,38	0,007	0,008
	401692 Pyyhekumit, vulkanoitua muuta kumia kuin kovakumia, käyttövalmiiksi muotoillut (paitsi ainoastaan suorakaiteen tai neliön muotoon leikatut)	81,80	72,09	0,001	0,001
	391890 Lattianpäällykset, myös itsekiinnittävät, rullina tai laattoina ja seinän- ja katonpäällykset, "joissa muovi on kiinnitetty pysyvästi mitä tahansa muuta ainetta kuin paperia olevalle pohjalle, muovikerros on pintapuolelta martioitu, kohokuvioitu, värjätty, kuvopainettu tai muulla tavoin koristeltu, >= 45 cm:n levyisinä rullina" muovia (paitsi vinyyloridipolymeereista valmistetut)	80,39	85,01	0,013	0,017

Lähteet: YK Comtrade ja BOFIT.

4.3. Tekstiilit ja kodintavarat

Kiinasta tuodaan EU:iin paljon **vaatteita, kenkiä ja asusteita (HS2: 61–64)**. Näiden ryhmien yhteenlaskettu osuus koko EU:n tuonnin arvosta on noin 6 %. Lisäksi erinäiset kodintavarat kuten **huonekalut, urheiluvälineet ja lelut (HS2: 94–95)** kattavat EU:n tuonnista noin 2,5 %. Kiinan osuus tuonnista viime vuosina on ollut vaatteiden, kenkien ja asusteiden osalta 30–45 prosenttia, huonekaluissa lähes 65 % ja urheiluvälineissä ja leluissa lähellä 80 prosenttia.

Vaatteiden, kenkien ja asusteiden osalta suurimmat yksittäiset tuontitavararyhmät ovat perusvaatteita, kuten t-paitoja ja housuja. Kiinan osuus tuonnista on kaikista suurin kuitenkin erilaisissa päällystakeissa.

Huonekalujen, urheiluvälineiden ja lelujen osalta suurimmat yksittäiset tuontitavararyhmät ovat lasten kulkuvälineet, pelikonsolit, lamput ja puiset huonekalut. Lähes 90 % jouluvaloista, muista jalka- ja pöytälamputa, tennismailloista ja onkivavoista tulee Kiinasta.

Taulukko 9: Tavararyhmät 61–64 tarkemmin (osuudet prosentteina)

	Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista		Tavararyhmän osuus koko EU28 tuonnista		
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021	
Tavararyhmät 61-64 (vaatteet, kengät, asusteet)					
Tuonnin arvolla mitattuna suurimmat tuontitavararyhmät (min. 0,10% osuus tuonnista)	610910 T-paidat, aluspaidat ja muut aluspaitojen kaltaiset paidat, puuvillaa, neulosta	7,08	6,02	0,32	0,28
	620342 Miesten ja poikien pitkät housut, lappuhaalarit, polvihousut ja shortsit, puuvillaa (paitsi neuloksesta valmistetut sekä uima-asut ja alushousut)	10,78	8,75	0,31	0,23
	611030 Neulepuserot, pujopaidat, neuletakit, liivit ja niiden kaltaiset tavarat, tekokuitua, neulosta (paitsi toppaliivit)	42,90	40,34	0,27	0,21
	620462 Naisten ja tyttöjen pitkät housut, lappuhaalarit, polvihousut ja shortsit, puuvillaa (paitsi neuloksesta valmistetut sekä alushousut ja uima-asut)	16,92	12,02	0,24	0,19
	611020 Neulepuserot, pujopaidat, neuletakit, liivit ja niiden kaltaiset tavarat, puuvillaa, neulosta (paitsi toppaliivit)	27,21	19,37	0,23	0,22
	610990 T-paidat, aluspaidat ja muut aluspaitojen kaltaiset paidat, tekstiilainetta, neulosta (paitsi puuvillaa)	23,45	22,91	0,16	0,10
	620520 Miesten ja poikien paidat, puuvillaa (paitsi neuloksesta valmistetut sekä yöpaidat ja aluspaidat)	15,03	14,49	0,12	0,07
	620293 Naisten ja tyttöjen päällystakit, autoilutakit, viitat, kaavut, anorakit, myös hiihtotakit ja -puserot, tuulipuserot, tuulitakit ja niiden kaltaiset, tekstiilainetta (paitsi villasta, hienosta eläimenkarvasta, puuvillasta tai tekokuiduista valmistetut, tai neuloksesta valmistetut, puuvut, yhdistelmäasut, takit, bleiserit ja housut)	65,20	52,75	0,12	0,05
	620640 Naisten ja tyttöjen puserot, m.l. paitapuserot, tekokuitua (paitsi neuloksesta valmistetut sekä aluspaidat)	28,57	28,76	0,11	0,06
		2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021
Kiina-riippuvuudella mitattuna suurimmat tuontitavararyhmät (min 50 % tuonnista Kiinasta)	620299 Naisten ja tyttöjen päällystakit, autoilutakit, viitat, kaavut, anorakit, myös hiihtotakit ja -puserot, tuulipuserot, tuulitakit ja niiden kaltaiset, tekstiilainetta (paitsi villasta, hienosta eläimenkarvasta, puuvillasta tai tekokuiduista valmistetut, tai neuloksesta valmistetut, puuvut, yhdistelmäasut, takit, bleiserit ja housut)	73,72	59,20	0,00	0,00
	620213 Naisten ja tyttöjen päällystakit, sadetakit, autoilutakit, viitat, kaavut, anorakit, m.l. hiihtotakit ja -puserot, tuulipuserot, tuulitakit ja niiden kaltaiset (paitsi neuloksesta valmistetut sekä puuvut, yhdistelmäasut, jakut, takit, bleiserit ja pitkät housut)	68,93	61,42	0,06	0,03
	620293 Naisten ja tyttöjen päällystakit, autoilutakit, viitat, kaavut, anorakit, myös hiihtotakit ja -puserot, tuulipuserot, tuulitakit ja niiden kaltaiset, tekstiilainetta (paitsi villasta, hienosta eläimenkarvasta, puuvillasta tai tekokuiduista valmistetut, tai neuloksesta valmistetut, puuvut, yhdistelmäasut, takit, bleiserit ja housut)	65,20	52,75	0,12	0,05
	620113 Miesten ja poikien päällystakit, autoilutakit, viitat, kaavut, anorakit, m.l. hiihtotakit ja -puserot, tuulipuserot ja tuulitakit ja niiden kaltaiset tavarat (paitsi neuloksesta valmistetut sekä puuvut, yhdistelmäasut, takit, bleiserit ja pitkät housut)	64,91	56,79	0,03	0,01
		2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021

Lähteet: YK Comtrade ja BOFIT.

Taulukko 10: Tavararyhmät 94–95 tarkemmin (osuudet prosentteina)

	Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista		Tavararyhmän osuus koko EU28 tuonnista			
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021		
Tavararyhmät 94-95 (huonekalut, urheiluvälineet, lelut)						
Tuonnin arvolla mitattuna suurimmat tuontitavararyhmät (min. 0,10% osuus tuonnista)	950300 Kolmipyöräiset polkupyörät, potkulaudat, poljinautot ja niiden kaltaiset lelut, joissa on pyörät; nukkenvaunut ja -rattaat; nuket; muut lelut; pienoismallit ja niiden kaltaiset mallit ajanvietetarkoituksiin, myös liikkuvat; kaikenlaiset palapelit	85,60	79,62	0,39	0,34	
	950450 Videopelikonsolit ja -laitteet, muut kuin alanimikkeeseen 950430 kuuluvat maksuvälineillä toimivat pelilaitteet	86,06	71,17	0,21	0,23	
	940540 Valaisimet ja valaistusvarusteet, myös hakuvalot ja valonheittimet, sekä niiden osat, muualle kuulumattomat; valokilvet, kuten valaistut merkit ja valaistut nimikilvet, joissa on pysyvästi asennettu valonlähde, sekä niiden osat, muualle kuulumattomat	85,26	84,19	0,16	0,08	
	940360 Puuhuonekalut (paitsi toimistoja, keittiöitä ja makuuhuoneita varten sekä istuimet)	44,44	43,12	0,15	0,13	
	940190 Istuimien osat, puusta valmistetut, muualle kuulumattomat	22,84	22,36	0,14	0,06	
	940510 Kattokruunut ja muut katto- tai seinävalaisimet, sähköllä toimivat, pelkästään valodiodivalonlähdeiden "LED" kanssa käytettävät (paitsi valaistusvarusteet, jollaisia käytetään yleisten aukoiden tai liikenneväylien valaisemiseen)	88,71	85,73	0,13	0,07	
	940320 Metallihuonekalut (paitsi toimistokäyttöön, lääkintä-, kirurgia-, eläinlääkintä- tai hammaslääkintäkäyttöön tarkoitettuja huonekalut)	75,71	75,36	0,12	0,15	
		2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021	
	Kiina-riippuvuudella mitattuna suurimmat tuontitavararyhmät (min 85 % tuonnista Kiinasta)	940530 Valonauhat, jollaisia käytetään joulukuusissa, pelkästään valodiodivalonlähdeiden "LED" kanssa käytettävät	98,37	98,00	0,02	0,01
		950510 Joulunviettoesineet (paitsi kynttilät, sähköllä toimivat valaisinsarjat, luonnon kuuset ja joulukuusen jalat)	90,77	89,65	0,04	0,04
940520 Pöytä-, kirjoituspöytä-, vuode- tai jalkalamput, sähköllä toimivat, pelkästään valodiodivalonlähdeiden "LED" kanssa käytettävät		89,32	85,43	0,04	0,02	
950651 Tennismailat, jänneineen tai ilman (paitsi pöytätennismailat)		89,01	83,78	0,00	0,00	
940510 Kattokruunut ja muut katto- tai seinävalaisimet, sähköllä toimivat, pelkästään valodiodivalonlähdeiden "LED" kanssa käytettävät (paitsi valaistusvarusteet, jollaisia käytetään yleisten aukoiden tai liikenneväylien valaisemiseen)		88,71	85,73	0,13	0,07	
950590 Juhla-, karnevaali- ja muut huvitusesineet, mukaan luettuna taikomisvälineet ja pilaluesineet, muualle kuulumattomat		87,76	82,79	0,02	0,01	
950710 Kalastusvävät		86,14	85,83	0,01	0,01	
950450 Videopelikonsolit ja -laitteet, muut kuin alanimikkeeseen 950430 kuuluvat maksuvälineillä toimivat pelilaitteet		86,06	71,17	0,21	0,23	
950300 Kolmipyöräiset polkupyörät, potkulaudat, poljinautot ja niiden kaltaiset lelut, joissa on pyörät; nukkenvaunut ja -rattaat; nuket; muut lelut; pienoismallit ja niiden kaltaiset mallit ajanvietetarkoituksiin, myös liikkuvat; kaikenlaiset palapelit		85,60	79,62	0,39	0,34	
940180 Istuimet, muualle kuulumattomat		85,49	82,16	0,03	0,03	
940540 Valaisimet ja valaistusvarusteet, myös hakuvalot ja valonheittimet, sekä niiden osat, muualle kuulumattomat; valokilvet, kuten valaistut merkit ja valaistut nimikilvet, joissa on pysyvästi asennettu valonlähde, sekä niiden osat, muualle kuulumattomat	85,26	84,19	0,16	0,08		

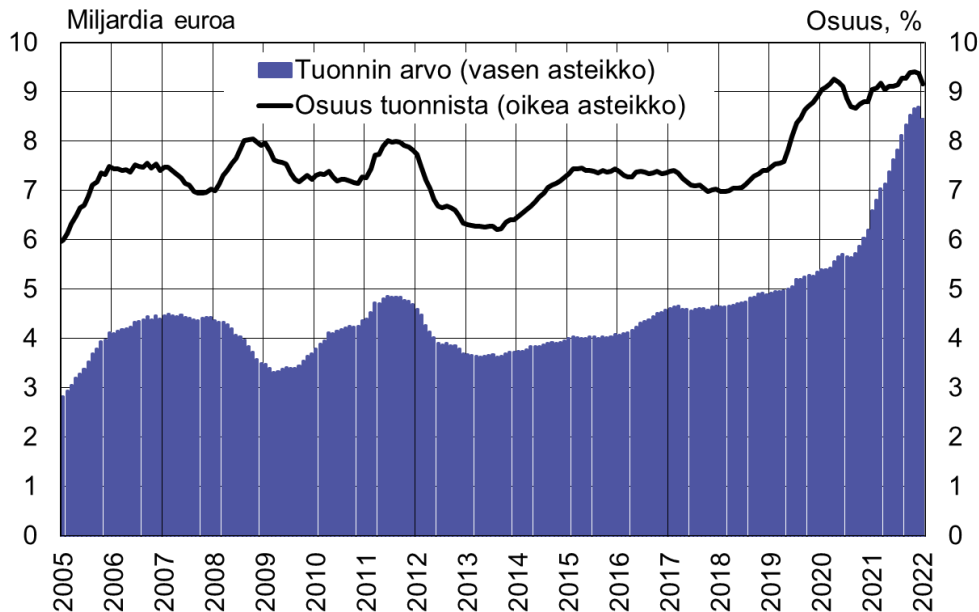
Lähteet: YK Comtrade ja BOFIT.

5. Suomi ja tuonnin Kiina-riippuvuus

Tullin tilastoista voidaan tarkastella Suomen tavaratuontia yksityiskohtaisesti tavararyhmittäin. Alkuperäimittäin tarkasteltuna Kiinan osuus Suomen tavaratuonnin arvosta on noussut 9 prosenttiin koronapandemian jälkeisenä aikana. Venäjän-kaupan supistuttua voimakkaasti, Kiina on tätä nykyä Suomen kolmanneksi tärkein tuontimaa Saksan ja Ruotsin jälkeen.

Kuvio 2: Suomen Kiinan-tavaratuonnin arvo ja osuus koko tavaratuonnista (12 kk liukuva summa)

Lähteet: Suomen tulli ja BOFIT.

Kiinasta tuodaan arvolla mitaten eniten koneita ja laitteita, vaatteita, huonekaluja sekä leluja, pelejä ja urheilutavaroita. Kaksinumeroitasolla tarkasteltuna nämä kuusi tavaraluokkaa kattavat 67 % Kiinan-tuonistamme (Taulukko 11). Sähkökoneet ja mekaaniset laitteet vastaavat yksin yli puolesta tuonnin arvosta. Näissä tuoteryhmissä suora Kiina-riippuvuutemme ei kuitenkaan yltäasolla ole erityisen suurta, mutta yksityiskohtaisempi tarkastelu seuraavassa luvussa paljastaa suuria riippuvuuksia yksittäisten hyödykkeiden osalta. Tekstiilien ja erilaisten kodintavaroiden osalta Kiina-riippuvuutemme on karkeallakin tavararyhmittelyllä suhteellisen suurta, myös näitä ryhmiä tarkastelemme jäljempänä. Lisäksi tarkastelemme Suomen suoran raaka-ainetuonnin Kiina-riippuvuutta, sillä raaka-aineet ovat keskeinen tuoteryhmä, jossa EU-tasolla on havaittu kriittisiä riippuvuuksia Kiinasta.

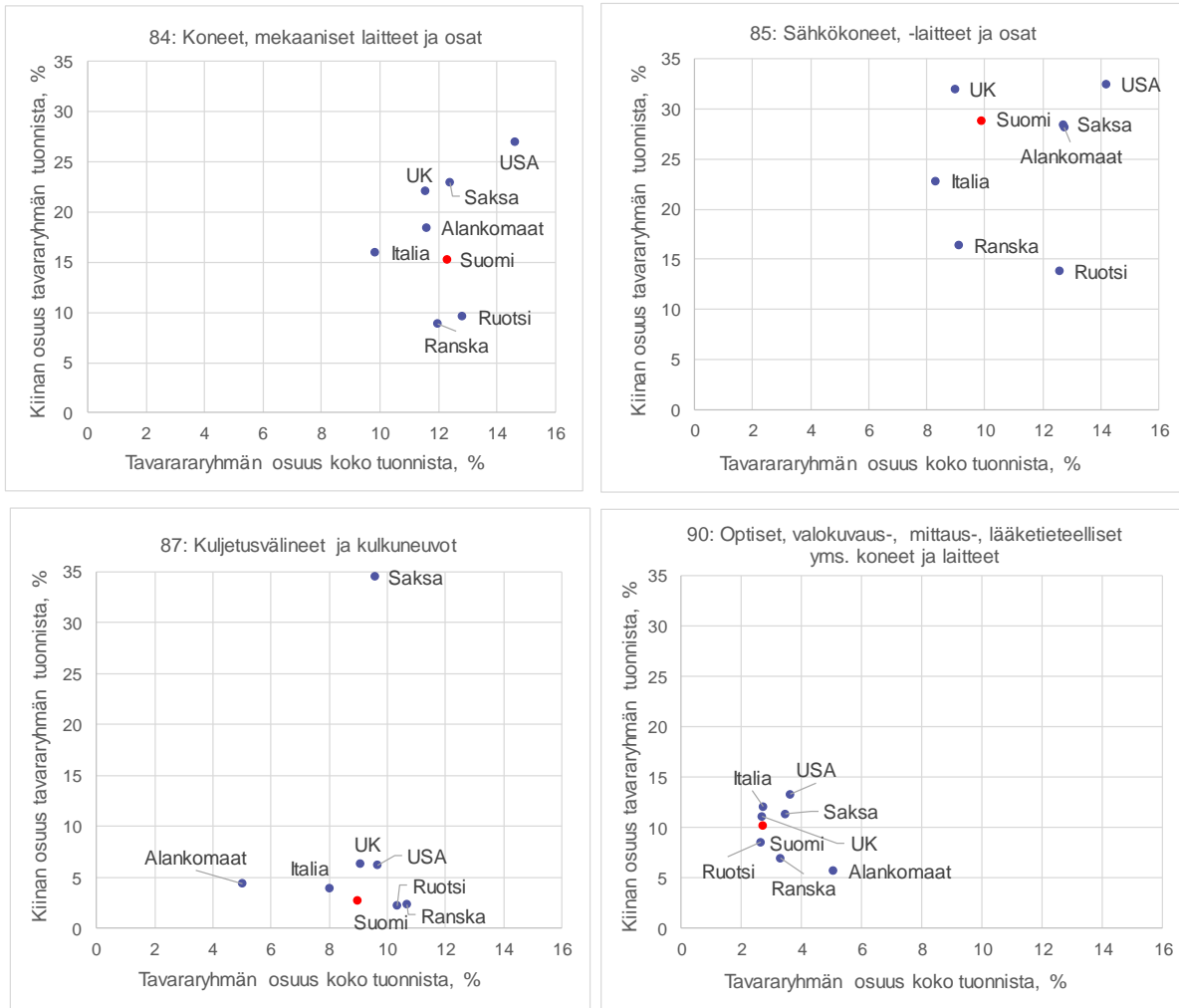
Taulukko 11: Kiinan-tuonnin arvo ja Kiinan osuus Suomen tuonnista keskeisimmissä tuoteryhmissä, keskiarvo 2020–2021

Tavaraluokka (HS2)	Kiinan-tuonnin arvo, milj. euroa	Osuus Suomen koko tuonnista, %
Kaikki ryhmät yht	6 001	9,0
85 Sähkökoneet ja laitteet ja osat	1 877	28,3
84 Koneet, mekaaniset laitteet ja osat	1 255	15,2
62 Vaatteet (ei neulosta)	271	44,7
94 Huonekalut ja valisimet	264	22,2
95 Lelut, pelit ja urheiluvälineet	224	52,3
63 Muut sovitetut tekstiilitavarat	191	54,1
90 Optiset kojeet ja laitteet ja osat	184	9,7
73 Rauta- ja terästavarat	183	10,4
61 Neulosvaatteet	176	31,0
39 Muovit ja muovitavarat	164	7,1
Muut ryhmät yht.	1 211	2,9

Lähteet: Suomen tullin ja BOFIT.

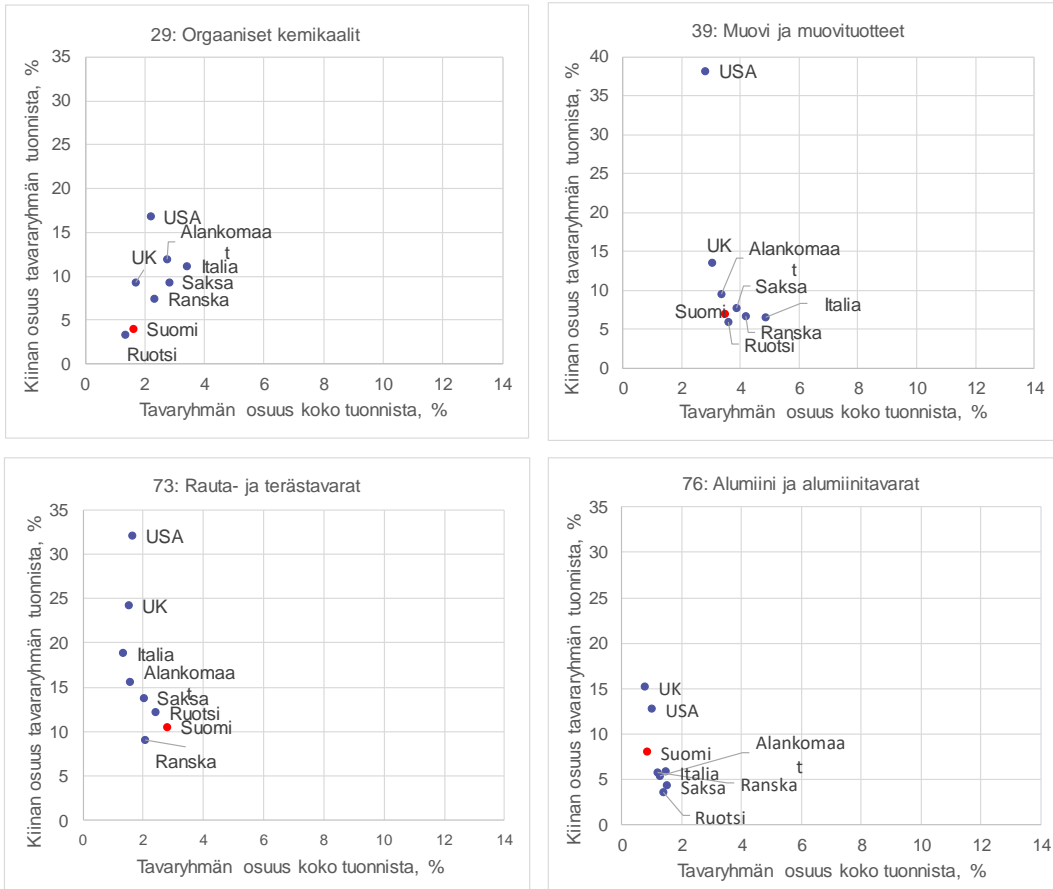
Kuvioissa 3 ja 4 on vertailtu karkealla kaksinumerotason jaottelulla Suomen Kiina-riippuvuutta suhteessa verrokkimaihin (Saksa, Ranska, Italia, Alankomaat, Ruotsi, Iso-Britannia ja Yhdysvallat). Kuvioissa vaaka-akselilla on kyseisen tavararyhmän osuus maan koko tuonnista ja pystyakselilla Kiinan osuus tämän tavararyhmän tuonnista. Kiina-riippuvuuksissa on isoja eroja maiden välillä. Ruotsi on hyvin samankaltaisessa riippuvuusasemassa Kiinan osalta kuin Suomi, isoin ero on sähkökoneissa ja -laitteissa. Niissä Kiinan osuus tuonnista on Suomessa Ruotsiin verrattuna kaksinkertainen. Tärkeimpien tuoteryhmien (HS84–85) osalta Suomi on tuonnissaan vähemmän Kiina-riippuvainen kuin esimerkiksi Yhdysvallat tai Iso-Britannia, mutta enemmän kuin Ruotsi tai Ranska. Ruotsiin näitä tuoteryhmiä tulee Suomea enemmän Saksasta ja Alankomaista, Ranskaan myös Italiasta ja Yhdysvalloista.

Kuvio 3: Eri maiden riippuvuus Kiinasta tuoteryhmien 84,85,87 ja 90 osalta (vuosi 2021)

Lähteet: YK Comtrade ja BOFIT.

Kuvio 4: Eri maiden riippuvuus Kiinasta tuoteryhmien 29,73,39 ja 76 osalta (vuosi 2021)

Lähteet: YK Comtrade ja BOFIT.

Seuraavien alalukujen tuoteryhmittäiseen tarkasteluun käytetään Tullin tilastoja yksityiskohtaisimmalla 8-numerotasolla, joka sisältää 15 175 tavaraluokkaa, joista Suomeen on tuotu vuosina 2016–2021 jotain 9 629 luokassa. Kiinasta on samalla ajanjaksolla tuotu jotain 6 773 eri luokassa. Kun tilastoista jätetään pois tuoteryhmät, joiden tuonti on hyvin pientä (keskimäärin alle 10 000 eur/vuosi), saadaan yli 7 600 tuoteluokkaa, joista Suomella on Kiinan-tuontia yli 5 900 luokassa. 8-numerotason tarkastelu on hyvin yksityiskohtainen, ja yksittäisen tavararyhmän osuus koko tuonnista on tyypillisesti hyvin pieni. Alalukujen 5.1–5.3 taulukoissa käytetty Tullin aineisto löytyy kokonaisuudessaan Suomen Pankin julkaisusivustolta ([Linkki](#)).

5.1. Koneet, laitteet ja kulkuvälineet

Taulukon 12 ensimmäiset rivit näyttävät HS8-numerotasolla hyödykkeet, joita tuodaan arvolla mitaten eniten Kiinasta Suomeen koneiden ja elektronisten laitteiden tavararyhmissä (HS84 ja 85). Taulukon alapuoliskolla on eritelty ne tuoteryhmät, jossa olemme tuonnissamme eniten riippuvaisia Kiinasta. Tarkastelusta on poistettu tuoteryhmät, joiden vuosituonnin arvo Kiinasta jäi pieneksi, keskimäärin alle 10 000 euroon. Koneet ja elektroniset laitteet (HS84 ja 85) kattoivat 52 % Suomen koko Kiinan-tuonnista vuosina 2016–2021.

Koneiden ja elektronisten laitteiden osalta olemme välittömässä tuonnissamme käytännössä täysin riippuvaisia Kiinasta mm. tietynlaisten valukoneiden ja muottien, liukuportaiden,

dieselmootoreiden ja radiovastaanottimien osalta. Mikään näistä tavararyhmistä, radiovastaanottimia lukuun ottamatta, ei kuitenkaan ole tuonnin arvolla mitattuna keskeinen tuontihyödyke. Tuonnin arvolla mitaten tuomme Kiinasta erityisesti kannettavia tietokoneita ja matkapuhelimia. Näiden tavararyhmien osuus on yhteensä 2 % koko Suomen tavaratuonnin arvosta.

Suomeen tuoduista kannettavista tietokoneista kaksi kolmannelta ja matkapuhelimista lähes joka toinen tulee Kiinasta. Lisäksi suurin osa monitoreista ja matkapuhelinten osista tuodaan Suomeen Kiinasta. 8-numerotason tarkastelussa suurin yksittäinen tuontitavararyhmämme onkin kannettavat tietokoneet (vuosituonnin arvo keskimäärin 358 milj. euroa v. 2016–2021). Kiinan-tuonnin viisi suurinta yksittäistä tavararyhmää kuuluvat koneisiin ja elektronisiin laitteisiin (Taulukon 12 viisi ylintä riviä) ja yhdessä ne kattavat viidenneksen Kiinan-tuonnistamme.

Taulukko 12: Tavararyhmät 84 ja 85 tarkemmin

	Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista, %		Tuoteryhmän osuus Suomen koko tuonnista, %		
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021	
Tavararyhmät 84 ja 85 (koneet ja sähkölaitteet)					
Tuonnin arvolla mitattuna suurimmat tavararyhmät	84713000 Kannettavat automaattiset tietojenkäsittelykoneet, paino <= 10 kg	63,6	66,1	0,828	0,953
	85171200 Lähettimet, "matkapuhelimet" soluverkkoja varten tai muuhun langattomaan verkkoon	43,6	48,1	1,071	1,046
	85176200 Laitteet äänen, kuvan tai muun datan vastaanottoon, lähettämiseen, muuntamiseen tai regenerointiin	39,9	42,9	0,793	0,756
	85177000 Osat puhelimia, puhelinten soluverkkoja tai muita langattomia verkkoja varten..	41,0	82,3	0,114	0,345
	84715000 Keskusyksiköt automaattisia tietojenkäsittelykoneita varten	21,0	24,0	0,624	0,365
	85049099 (-2019) Staattisten muuttajien osat, muualle kuulumattomat	50,1	-	0,152	-
	85423990 Elektroniset integroidut piirit	5,7	21,2	0,354	0,442
	85285210 Monitorit, joita käytetään yksinomaan tai pääasiassa atk-laitteissa..	50,4	58,4	0,074	0,104
	85183095 (-2019) Kuulokkeet, myös mikrofonin yhdistetyt	70,0	-	0,098	-
	85076000 Litium-ioni-akut (paitsi käytetyt)	43,4	22,3	0,059	0,349
	85340011 Monikerrospiirilevyt, joissa on ainoastaan johde-elementit ja kytkennät	85,0	78,1	0,056	0,045
	84733020 Elektroniset rakenneyhdistelmät nimikkeen 8471 atk ja muita koneita varten	36,9	30,1	0,117	0,116
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021	
Kiina-riippuvaisimmat tavararyhmät (vuosituonnin arvo km. min. 10 000 eur)	84543010 Valukoneet painevalua varten, jollaisia käytetään metallurgiassa tai metallivalimoissa	100,0	100,0	0,0000	0,0000
	85271391 (-2019) Kasettityyppiset yleisradiovastaanottimet	98,2	-	0,0000	-
	84284000 Liukuportaat ja liukukäytävät	97,2	97,3	0,0049	0,0081
	85437070 Sähkösavukkeet	96,1	97,5	0,0005	0,0013
	84804100 Ruiskupuristus- tai painevalumuotit metallia tai metallikarbideja varten	96,6	88,4	0,0012	0,0005
	85061091 Mangaanidioksidiparit ja -paristot, muut kuin alkaaliset, lieriöparien muodossa	95,7	86,5	0,0026	0,0006
	84082035 Puristussytteiset mäntämootorit (diesel- tai puolidieselmootorit)	94,9	89,5	0,0036	0,0004
	85271300 (2020-) Yleisradiovastaanottimet, jotka pystyvät toimimaan ilman ulkoista voimanlähdettä	-	93,5	-	0,0028
	85279290 (-2019) Verkkokäyttöiset yleisradiovastaanottimet, ei yhdistetty äänen tallennus- tai toistolaitteita	92,5	-	0,0003	0,1164
	84021910 Tuliputkikattilat	77,8	94,8	0,0002	0,0015

Lähteet: Suomen tullin ja BOFIT.

Taulukossa 13 on tarkasteltu rautatiekulkuvälineiden (HS86), muiden kulkuvälineiden, kuten autojen (HS87) ilma-alusten (HS88) ja laivojen ja veneiden (HS89) tuontia tarkemmin alaryhmittäin. Yhteenlaskettuna erät HS86, 88 ja 89 vastasivat vain 1 % Suomen Kiinan-tuonnista vuosina 2016–2021. Muiden kulkuneuvojen (HS87) Kiinan-tuonnin kokonaisarvo on tullin tilastoissa salattu.

Näissä ryhmissä useat erät ovat herkkiä suurelle vaihtelulle vuosien välillä, kuten risteilyalukset, joita ei tuotu Kiinasta Suomeen lainkaan vuosina 2016–2020, mutta yli 200 milj. eurolla vuonna 2021. Lisäksi tiettyjen sähkömoottoriautojen ja moottoripyörien tuonnista

ylivoimaisesti suurin osa tulee Suomeen Kiinasta. Niiden osuus koko tuonnin arvosta ei kuitenkaan ole kovin suuri.

Taulukko 13: Tavararyhmät 86, 87, 88 ja 89 tarkemmin

	Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista, %		Tuoteryhmän osuus Suomen koko tuonnista, %		
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021	
Tavararyhmät 86 - 89 (kuljetusvälineet)					
Tuonnin arvolla mitattuna suurimmat tavararyhmät	89011010 Risteilyalukset, kiertoajelualukset ja niiden kaltaiset alukset..	0,0	99,9	0,006	0,170
	87024000 Moottoriajoneuvot vähintään 10 henkilön...ainoastaan sähkömoottori	84,8	95,1	0,004	0,055
	87036010 Autot ja muut., alle 10 henkilön, sekä iskumäntämoottori että sähkömoottori	6,8	3,1	0,188	0,833
	86090090 Kontit, mukaan luettuna nesteenkuljetuskontit..	34,1	29,1	0,036	0,035
	87116090 Moottoripyörät. mopot, ja apumoottorilla varustetut polkupyörät	57,6	76,5	0,004	0,036
	87033219 Autot ja muut moottoriajoneuvot, alle 10 henkilön .. vain dieselmoottori..	1,1	1,2	1,091	0,354
	87168000 Käsien vedettävät tai työnnettävät kuljetusvälineet..	41,6	45,6	0,019	0,023
	87089997 Osat ja tarvikkeet, traktoreita, linja-autoja.. varten	2,8	4,0	0,260	0,242
	87082990 Korien osat ja tarvikkeet, traktoreita... moottoriajoneuvoja.. varten	4,1	3,9	0,138	0,189
	87083091 Levjarrujen osat, traktoreita... moottoriajoneuvoja varten	10,3	9,3	0,061	0,064
	87169090 Perävaunujen... osat (paitsi alustat, korit ja akselit)	5,7	7,0	0,083	0,091
		2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021
Kiina-riippuvaisimmat tavararyhmät (vuosituonnin arvo km. min. 10 000 eur)	89011010 Risteilyalukset, kiertoajelualukset ja niiden kaltaiset alukset....	0,0	99,9	0,0058	0,1696
	87024000 Moottoriajoneuvot vähintään 10 henkilön...ainoastaan sähkömoottori	84,8	95,1	0,0041	0,0551
	87119090 (-2016) Moottoripyörät, mopot, ja apumoottorilla varustetut polkupyörät...	88,3	-	0,0013	-
	89031010 Huvi- tai urheilukäyttöön tarkoitetut ilmatäytteiset alukset, paino <= 100 kg	70,6	87,7	0,0010	0,0037
	87029031 Moottoriajoneuvot vähintään 10 henkilön..joissa on kipinäsytytteinen mäntäm	100,0	0,0	0,0000	0,0000
	87116090 Moottoripyörät. mopot, ja apumoottorilla varustetut polkupyörät	57,6	76,5	0,0037	0,0356
	87149110 Rungot polkupyöriä varten	62,9	82,6	0,0020	0,0029
	87149130 Etuhaarukat polkupyöriä varten	59,1	58,7	0,0004	0,0012
	87112010 Skootterit, joissa on iskumäntäpolttomoottori, iskutilavuus > 50 cm ³ <= 250 c	53,4	33,0	0,0018	0,0005

Lähteet: Suomen tullit ja BOFIT.

Taulukossa 14 on tarkasteltu muiden sekalaisten kokeiden ja laitteiden tuoteryhmiä (HS90–HS93). Yhteensä nämä kattoivat 4 % Suomen Kiinan tuonnista vuosina 2016–2021. Ryhmän HS93 (aseet ja ampumatarvikkeet) Kiinan-tuonnin arvo on salattu. Näissä ryhmistä Kiinasta tuodaan paljon erilaisia mittaus- ja lääketieteessä käytettäviä laitteita. Muiden kuin kellojen ja kompassien osalta Kiinan-tuontiriippuvuutemme ei kuitenkaan ole erityisen suurta. Lääketieteellisten ja röntgenlaitteiden tuonti on suhteellisen merkittävää, mutta muiden tavararyhmien osalta tuonnin arvo on kaiken kaikkiaan pientä.

Taulukko 14: Tavararyhmät 90, 91, 92 ja 93 tarkemmin

	Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista, %		Tuoteryhmän osuus Suomen koko tuonnista, %		
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021	
	Tavararyhmät 90 - 93 (sekalaiset kojeet ja laitteet)				
Tuonnin arvolla mitattuna suurimmat tavararyhmät	90229020 Röntgensäteiden käyttöön perustuvien laitteiden osat	20,4	23,2	0,105	0,118
	90318080 Muut kuin optiset mittaus- tai tarkkailukojeet	28,2	24,4	0,061	0,082
	90184990 Kojeeet ja laitteet, joita käytetään hammaslääketieteessä	15,8	16,4	0,066	0,060
	90283019 Sähkömittarit vaihtovirtaa varten, monivaiheiset	44,7	58,6	0,018	0,024
	90191090 Mekanoterapeuttiset laitteet, hierontalaitteet	29,0	52,1	0,016	0,037
	90214000 Kuulolaitteet	42,3	36,3	0,025	0,018
	91021100 Rannekellot, myös jos niissä on ajanottointo, sähkökäyttöiset	25,1	33,2	0,034	0,017
	90319000 Osat ja tarvikkeet mittaus- tai tarkkailukojeita varten	15,7	27,9	0,027	0,043
	90191010 Sähkö hierontalaitteet, joiden toiminta perustuu värinään	54,1	65,7	0,006	0,016
	90141000 Kompassit	75,7	56,6	0,009	0,006
	90189084 Lääketieteessä, kirurgiassa tai eläinlääketieteessä käytettävät kojeet ja laitteet	2,5	3,4	0,200	0,208
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021	
Kiina-riippuvaisimmat tavararyhmät (vuosituonnin arvo km. min. 10 000 eur)	91051100 Herätyskellot, sähkökäyttöiset	87,1	89,0	0,0010	0,0009
	91118000 Ranne-, tasku- tai niiden kaltaisten kellojen kuoret, ei jalometallia	21,3	97,7	0,0000	0,0001
	91052900 Seinäkellot (paitsi sähkökäyttöiset)	82,2	85,4	0,0003	0,0003
	91131010 Kellonhihnat ja -rannekkeet, jalometallia	86,8	48,4	0,0001	0,0000
	90065310 Kertakäyttökamerat 35 mm:n levyistä rullafilmiä varten	71,3	93,7	0,0000	0,0001
	91131090 Kellonhihnat ja -rannekkeet...jalometallilla pleteroitua metallia	70,1	90,7	0,0001	0,0001
	90064000 Pikakuvakamerat (paitsi erikoiskamerat)	73,1	79,8	0,0012	0,0017
	91069000 Kellonajanmerkitsemislaitteet ..laitteet, joissa on kellokoneisto tai synkronimoottori	73,1	81,4	0,0017	0,0016
	92081000 Soittorasiat	78,3	46,4	0,0001	0,0000
	91122000 Kellonkuoret, kellonkotelot ja niiden kaltaiset	75,5	71,6	0,0000	0,0001

Lähteet: Suomen tullin ja BOFIT.

5.2. Raaka-aineet

Taulukoissa 15–17 on tarkasteltu Suomen Kiinan-tuontia kemiallisten aineiden, yhdisteiden ja kemiallisten tuotteiden, rauta-, teräs- ja alumiinituotteiden sekä muovi-, kumi- ja puutuotteiden osalta. Nämä ryhmät kattavat laajan joukon raaka-aineita ja niistä valmistettuja monenlaisia tavaroita niin teollisuus- kuin kotitalouskäyttöön. Monet näistä ryhmistä eivät ole arvoltaan kokonaistuonnin kannalta merkittäviä. Kuitenkin monien, esimerkiksi yksittäisten kemikaalisten yhdisteiden, tuonnissa olemme hyvin Kiina-riippuvaisia.

Tarkastellun kahdeksan ryhmän (HS28, 29, 38, 39, 40, 44, 73 ja 76) osuus Suomen Kiinan-tuonnista oli 9 % vuosina 2016–2021. Suurin yksittäinen tuontiluokka näissä ryhmissä on muut muovitavarat (Taulukon 17 ylin rivi), joiden keskimääräinen vuosituonti 2016–2021 oli 30 milj. euroa.

Taulukko 15: Tavararyhmät 28, 29, ja 38 tarkemmin

	Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista, %		Tuoteryhmän osuus Suomen koko tuonnista, %		
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021	
Tavararyhmät 28, 29 ja 38 (kemialliset yhdisteet)					
Tuonnin arvolla mitattuna suurimmat tavararyhmät	38220000 Taudinmäärittäjäreagenssit ja laboratorioreagenssit...	1,2	6,4	0,163	0,260
	29322090 Laktonit	58,2	40,6	0,012	0,010
	29309098 Orgaaniset rikkijyhdisteet	29,4	29,3	0,017	0,024
	38151990 Katalyytit, muualle kuulumattomat	7,7	6,7	0,059	0,057
	29159070 Tyydyttyneet asykliset monokarboaksylihapot sekä niiden anhydritit	0,0	8,3	0,020	0,020
	29335995 Heterosykliset yhdisteet, jotka sisältävät ainoastaan typpiheteroatomia tai -atomeja	67,3	53,8	0,005	0,005
	29225000 Aminoalkoholifenolit, aminohappofenolit ja muut happifunktionoiset aminoyhdisteet	15,3	39,5	0,009	0,013
	28421000 Epäorgaanisten happojen ja peroksidihappojen kaksois- ja kompleksisilikaatit	70,8	58,0	0,004	0,003
	29372900 Steroidiset hormonit, niiden johdannaiset	23,4	25,4	0,008	0,010
	29161995 Tyydyttymättömät asykliset monokarboaksylihapot	63,3	54,5	0,003	0,004
	29280090 Hydrasiinin ja hydroksyyliamiinin orgaaniset johdannaiset	32,7	29,7	0,006	0,007
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021	
Kiina-riippuvaisimmat tavararyhmät (vuosituonnin arvo km. min. 10 000 eur)	29307000 Bis(2-hydroksietyyli)sulfidi (tiodiglykoli (INN))	99,8	99,8	0,0004	0,0001
	29214400 Difenyyliamiini ja sen johdannaiset; niiden suolat	98,1	100,0	0,0004	0,0017
	29053930 2,4,7,9-tetrametyyli-dek-5-yni-4,7-dioli	83,5	96,8	0,0000	0,0001
	38089130 Hyönteisten torjunta-aineet, karbamaatteihin perustuvat	0,0	97,1	0,0000	0,0001
	29089900 Fenolien ja fenoli-alkoholien halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosjohdannaiset	96,9	35,3	0,0001	0,0000
	29121200 Etanaali *asetaldehydi*	93,1	97,0	0,0000	0,0000
	29061390 Inositolit	90,3	72,2	0,0000	0,0000
	29251995 Imidit ja niiden johdannaiset; niiden suolat	79,5	83,3	0,0007	0,0010
	29321400 Sukraloosi	77,9	82,1	0,0001	0,0002

Lähteet: Suomen tulli ja BOFIT.

Taulukko 16: Tavararyhmät 73 ja 76 tarkemmin

	Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista, %		Tuoteryhmän osuus Suomen koko tuonnista, %		
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021	
Tavararyhmät 73 ja 76 (rauta- jaterästuotteet sekä alumiini ja alumiinituotteet)					
Tuonnin arvolla mitattuna suurimmat tavararyhmät	73269098 Tavarat rautaa tai terästä, muualle kuulumattomat	13,1	15,9	0,236	0,307
	73089098 Rakenteet ja rakenteiden osat, rautaa tai terästä, muualle kuulumattomat	4,8	6,0	0,387	0,442
	73211190 Paisto-, grillaus- ja keittolaitteet sekä lämpölevyt, kotitalouskäyttöön	80,0	93,4	0,021	0,028
	73239300 Pöytäesineet, ruostumatonta terästä	54,5	54,3	0,028	0,028
	76071119 Alumiinifolio, vahvistamaton, valssattu	65,8	69,1	0,021	0,020
	73082000 Tornit ja ristikkomastot, rautaa tai terästä	29,1	9,8	0,045	0,129
	76169990 Alumiinitavarat, valamattomat, muualle kuulumattomat	22,0	26,8	0,054	0,051
	76109090 Alumiiniset rakenteet ja rakenteiden osat, muualle kuulumattomat, alumiinilevyt	11,2	12,5	0,064	0,050
	73170020 Naulat, rauta- tai terälangasta valmistetut, nauhoina tai keloina	37,0	35,5	0,018	0,018
	73239900 Pöytäesineet, muuta terästä kuin ruostumatonta terästä tai muuta rautaa kuin valurautaa	48,5	47,0	0,012	0,014
	76141000 Säikeislanka, kaapeli, punottu nauha ja niiden kaltaiset tavarat	34,8	56,5	0,009	0,021
	73262000 Tavarat, rauta- tai teräslangasta valmistetut	23,6	30,8	0,019	0,027
		2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021
Kiina-riippuvaisimmat tavararyhmät (vuosituonnin arvo km. min. 10 000 eur)	73042910 Vaippa- ja pumppausputket, jollaisia käytetään öljyn tai kaasun porauksessa	98,1	0,0	0,0001	0,0000
	73239200 Pöytä-, keittiö- ja muut talouksineet sekä niiden osat, valurautaa, emaloituid	91,0	84,6	0,0024	0,0022
	73211190 Paisto-, grillaus- ja keittolaitteet sekä lämpölevyt, kotitalouskäyttöön	80,0	93,4	0,0208	0,0279
	76051900 Lanka, seostamatonta alumiinia, <= 7 mm	85,7	83,4	0,0009	0,0008
	73144200 Ristikoverkko, jossa on kuusikulmaiset silmät, rauta- tai terälangasta valmistettu	81,9	75,7	0,0014	0,0017
	73158200 Keitjät hitsatuina renkain, rautaa tai terästä	80,3	77,5	0,0048	0,0050
	76151010 Pöytä-, keittiö- ja muut talouksineet sekä niiden osat valetusta alumiinista	80,0	73,9	0,0031	0,0032
	73211200 Paisto-, grillaus- ja keittolaitteet sekä lämpölevyt, kotitalouskäyttöön	63,7	89,9	0,0003	0,0006
73239100 Pöytä-, keittiö- ja muut talouksineet sekä niiden osat, valurautaa, emaloimattomat	74,8	79,0	0,0012	0,0017	

Lähteet: Suomen tulli ja BOFIT.

Taulukko 17: Tavararyhmät 39, 40 ja 44 tarkemmin

	Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista, %		Tuoteryhmän osuus Suomen koko tuonnista, %		
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021	
	Tavararyhmät 39, 40 ja 44 (muovi, kumi ja puu sekä tuotteet näistä)				
Tuonnin arvolla määrittynyt suurimmat tavararyhmät	39269097 Muut muovitavarat ja muista nimikkeiden 3901-3914 aineista valmistetut tavarat	13,1	19,0	0,295	0,339
	40111000 Uudet pneumaattiset ulkorenkkaat, kumia, henkilöautoissa käytettävät	10,2	14,2	0,352	0,324
	39262000 Vaatteet ja tarvikkeet, jotka on valmistettu ompelemalla tai liimaamalla yhteen muovilevyjä	58,8	70,7	0,028	0,080
	40151900 Kintaat ja muut käsineet, vulkanoitua kumia	11,3	38,3	0,029	0,133
	39241000 Pöytä- ja keittiöesineet, muovia	22,1	25,7	0,050	0,044
	39181090 Lattianpäällysteet, vinyylidikloridipolymeereista valmistetut	8,1	41,0	0,035	0,051
	39181010 Lattianpäällysteet, myös itsekiinnittyvät, rullina tai laattoina ja seinän- ja katonpäällysteet	21,4	28,5	0,028	0,033
	39232100 Säkit, kassit ja pussit, ... eteenipolymeereista valmistetut	3,7	10,5	0,052	0,056
	40112090 Uudet pneumaattiset ulkorenkkaat, kumia, linja-autoissa ja kuorma-autoissa käytettävät	13,4	3,5	0,065	0,067
	39249000 Talous- ja toalettiesineet, muovia	18,5	21,6	0,030	0,032
	39269092 (-2019) Muovilevystä valmistetut tavarat, muualle kuulumattomat	25,1	-	0,033	-
	39189000 Lattianpäällysteet, myös itsekiinnittyvät, rullina tai laattoina ja seinän- ja katonpäällysteet	48,4	23,9	0,013	0,010
		2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021
	Kiina-riippuvaisimmat tavararyhmät (vuosituonnin arvo km. min. 10 000 eur)	44191100 Leipälaudat, leikkuulaudat ja niiden kaltaiset laudat, bambua	83,1	92,8	0,0004
39046910 Polyvinyylifluoridi, säännöttömän muotoisina kappaleina		82,5	85,7	0,0012	0,0017
44211000 Vaateripustimet, puuta		87,6	66,0	0,0033	0,0026
39264000 Pienoispaatsaat ja muut koriste-esineet, muovia		66,9	80,2	0,0053	0,0053
39262000 Vaatteet ja tarvikkeet, jotka on valmistettu ompelemalla tai liimaamalla yhteen muovilevyjä		58,8	70,7	0,0283	0,0798
44201019 Pienoisveistokset ja muut koriste-esineet, puuta		68,4	55,1	0,0019	0,0019
44199010 Pöytä- ja keittiöesineet, trooppista puulajia		63,3	55,9	0,0002	0,0002
44191200 Syömäpuikot, bambua		64,9	53,8	0,0001	0,0002
44191900 Pöytä- ja keittiöesineet, bambua		48,3	73,4	0,0011	0,0012
44121000 Vaneroidut puulevyt ja niiden kaltainen kerrostettu puu, bambua		42,8	89,1	0,0001	0,0001
44209099 Koru- tai ruokailuvälinelippaat ja -kotelot	48,7	53,2	0,0028	0,0029	

Lähteet: Suomen tulli ja BOFIT.

5.3. Tekstiilit ja kodintavarat

Edellä tarkasteltujen ryhmien lisäksi Kiinasta tuodaan Suomeen paljon erilaisia kulutustavaroita, huonekaluja ja vaatteita. Näiden tavarakohtaista tuontia on tarkasteltu taulukoissa 18–19. Vaatteet, kengät ja muut tekstiilitavarat (HS61–64) kattoivat 13 % Suomen Kiinan tuonnista vuosina 2016–2021. Vastaavasti huonekalujen ja valaisinten sekä urheiluvälineiden ja lelujen (HS94 ja 95) yhteenlaskettu osuus tuonnista oli 8 %.

Vaikka hyvin monien yksittäisten tuotteiden osalta olemme hyvin riippuvaisia Kiinasta, voidaan arvioida, että keskimäärin näissä tuoteryhmissä riippuvuus ei ole kriittistä ja ne ovat monelta osin korvattavissa toisen ryhmän tuotteilla. Tähän sisältyy kuitenkin poikkeuksia. Esimerkiksi pandemian alkuvaiheessa tietyt tekstiilituotteet (maskit yms. suojavälineet) osoittautuivat kriittisiksi ja niistä oli maailmalla selvä pula. Vuonna 2021 lähes 90 % hengityssuojaimiemme tuonnista tuli Kiinasta. Tilastokeskus ylläpitää tuonnin käyttötilastoa, josta nähdään, millä sektoreilla yritykset toimivat, jotka tuovat Suomeen tiettyjä tavararyhmiä⁹. Tilastosta nähdään, että tekstiileitä tuotantopanoksina maahantuovista yrityksistä suurin osa toimii tekstiiliteollisuudessa (16 %), mutta suhteellisen iso osa myös yhteiskunnan kannalta kriittisemmällä sektoreilla kuten rakentamisessa (7,5 %), jäte- ja jätevesihuollossa (6 %), sekä terveyspalveluissa (5 %).

⁹ Tuontia ei näissä tilastoissa kuitenkaan ole jaoteltu maittain.

Taulukko 18: Tavararyhmät 61–64 tarkemmin

	Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista, %		Tuoteryhmän osuus Suomen koko tuonnista, %	
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021
Tuonnin arvolla mitattuna suurimmat tavararyhmät	Tavararyhmät 61, 62, 63 ja 64 (vaatteet, kengät ja asusteet)			
63079098 Sovitetut tavarat, m.l. vaatteiden leikkuukaavat, mitä tahansa tekstiiliainetta	52,0	82,3	0,045	0,222
62105000 Naisten ja tyttöjen vaatteet, tekstiiliainetta, kumilla käsitelty tai muovilla kyllästetyt	73,7	69,0	0,088	0,079
62104000 Miesten ja poikien vaatteet, tekstiiliainetta, kumilla käsitelty tai muovilla kyllästetyt	66,7	63,1	0,077	0,063
64041990 Jalkineet, joiden ulkopohjat ovat kumia tai muovia ja päälliset tekstiiliainetta	47,9	42,9	0,091	0,086
62029300 Naisten ja tyttöjen anorakit, tuulitakit ja niiden kaltaiset, tekokuitua	64,2	57,8	0,059	0,046
61103099 Naisten ja tyttöjen neulepuserot, pujopaidat, neuletakit tekokuitua, neulosta	43,5	42,8	0,073	0,050
62019300 Miesten ja poikien anorakit, ... tuulitakit ja niiden kaltaiset, tekokuitua	58,7	44,0	0,054	0,044
62121090 Rintaliivit, mitä tahansa tekstiiliainetta	41,3	41,1	0,046	0,036
61099020 T-paidat, aluspaidat ja muut aluspaitojen kaltaiset paidat, villaa tai tekokuitua	32,8	34,6	0,058	0,041
64029190 Jalkineet, joiden ulkopohjat ja päälliset ovat kumia tai muovia, nilkan peittävät	55,0	60,1	0,031	0,023
61046300 Naisten ja tyttöjen, pitkät housut, synteettikuitua, neulosta	33,3	32,4	0,046	0,047
62160000 Kintaat ja muut käsineet, mitä tahansa tekstiiliainetta	69,2	68,8	0,022	0,022
64041100 Urheilujalkineet, m.l. tennis-, koripallo-, voimistelu- ja harjoituskengät	23,5	23,0	0,065	0,062
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021
Kiina-riippuvaisimmat tavararyhmät (vuosituonnin arvo km. min. 10 000 eur)				
62032918 Miesten ja poikien yhdistelmäasut, muuntokuitua	98,8	99,3	0,0001	0,0000
61123990 Miesten ja poikien uimapuvut, tekstiiliainetta, neulosta	92,4	98,3	0,0004	0,0003
63029310 Pyyheliinat kuitukangasta, tekokuitua	94,8	91,3	0,0008	0,0011
61119011 Vauvojen kintaat ja muut käsineet, neulosta	94,5	85,3	0,0000	0,0000
61124990 Naisten ja tyttöjen uimapuvut, tekstiiliainetta, neulosta	92,6	81,1	0,0006	0,0003
62103000 Vaatteet, 6202 kuvailtujen kaltaiset, kumilla käsitelty tai muovilla... kyllästetyt	89,8	89,5	0,0056	0,0080
63079095 (2021-) Suojanaamarit paitsi standardin EN149 mukaiset suodattavat naamarit (FFP)	-	89,4	-	0,0208
62042380 Naisten ja tyttöjen yhdistelmäasut, synteettikuitua	88,2	71,3	0,0008	0,0003
63011000 Sähköhuovot, mitä tahansa tekstiiliainetta	87,5	82,9	0,0005	0,0007
63014010 Vuode- ja matkahuovot, synteettikuitua, neuloksesta valmistetut	83,4	87,1	0,0038	0,0030
63079093 (2021-) Standardin EN149 mukaiset suodattavat naamarit (FFP)	-	84,4	-	0,0181
63042000 Hyönteisverkot	91,8	76,9	0,0000	0,0000

Lähteet: Suomen tullin ja BOFIT.

Taulukko 19: Tavararyhmät 94 ja 95 tarkemmin

	Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista, %		Tuoteryhmän osuus Suomen koko tuonnista, %	
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021
Tuonnin arvolla mitattuna suurimmat tavararyhmät	Tavararyhmät 94 ja 95 (huonekalut, urheiluvälineet, lelut)			
95069190 Välineet ja varusteet liikuntaa, voimistelua ja voimailua varten	50,1	62,6	0,066	0,108
94054099 Sähkövalaisimet ja -valaistusvarusteet, muualla kuulumattomat	42,0	40,2	0,083	0,086
95045000 Videopelikonsolit ja -laitteet	30,8	59,6	0,095	0,074
95069990 Välineet ja varusteet urheilua ja ulkopelejä varten... uima-altaat ja kahluu-altaat	44,8	49,7	0,065	0,071
94032080 Metallihuonekalut	37,5	42,6	0,074	0,089
94051098 Katto- tai seinävalaisimet, sähköllä toimivat, jollaisissa käytetään purkauslamppuja	31,4	33,1	0,093	0,103
94054039 Sähkövalaisimet ja -valaistusvarusteet, muovia	67,8	73,7	0,035	0,039
94017900 Metallirunkoiset istuimet	50,6	48,8	0,036	0,043
95030070 Lelut, sarjoina tai täydellisinä varusteina	70,8	67,3	0,027	0,026
94049090 Vuodevarusteet ja niiden kaltaiset sisustustavarat	19,1	26,6	0,081	0,084
94017100 Pehmusetetut, metallirunkoiset istuimet	36,0	45,2	0,040	0,044
94051040 Katto- tai seinävalaisimet, sähköllä toimivat, muovia tai keramista materiaalia	69,1	68,7	0,021	0,025
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021
Kiina-riippuvaisimmat tavararyhmät (vuosituonnin arvo km. min. 10 000 eur)				
95051010 Joulunviettoesineet, lasia	88,9	91,5	0,0008	0,0011
95049010 Sähköiset kilpa-autosarjat, joilla on kilpapelien luonne	88,6	92,0	0,0005	0,0005
95030055 Lelusoittimet tai -soitinlaitteet	85,6	85,4	0,0011	0,0010
95030075 Muovilelut ja -mallit, joissa on moottori	90,5	74,2	0,0091	0,0082
95051090 Joulunviettoesineet	81,3	84,7	0,0112	0,0131
95062900 Vesiskusket, lainelaudat, ja muut vesiurheiluvälineet	75,5	88,1	0,0064	0,0155
94015900 Istuimet rottingista (cane), koripajusta tai niiden kaltaisista aineista valmistetut	88,9	4,8	0,0016	0,0003
95063990 Golfvarusteet (paitsi pallot, täydelliset mailat ja mailojen osat)	85,8	77,3	0,0041	0,0073
94038200 Huonekalut bambua	77,9	86,5	0,0013	0,0014
95030081 Leluaset	77,9	81,5	0,0049	0,0042

Lähteet: Suomen tullin ja BOFIT.

6. Suomen kriittiset Kiina-riippuvuudet ja korvattavuus

Edellisissä luvuissa on katsottu tuoteryhmiä, joita Suomi tai EU tuo merkittävästi Kiinasta, tai joissa tuontimme on hyvin riippuvaista Kiinasta. Vaikka jonkun tuoteryhmän koko tuonti tulisikin Kiinasta, se ei tarkoita, että tuonnin pysähtyminen välttämättä olisi kriittistä, ainakaan yhteiskunnan toiminnan kannalta. Tässä luvussa onkin keskitytty tuoteryhmiin, joita voidaan pitää jossain määrin kriittisinä, ja katsottu myös, miten helposti niiden Kiinan-tuonti olisi korvattavissa.

Korvattavuutta on tässä luvussa arvioitu eri tavoin. Esimerkiksi luvussa 6.1 kriittisten raaka-aineiden Kiinan-tuonin korvattavuutta arvioidaan listaamalla kyseisten raaka-aineiden muita tuottajamaita sekä EU:n keskeisiä tuontimaita niiltä osin kuin tietoja on saatavilla. Luvussa 6.2 tarkastelemme, mitä eri teollisuuden tuoteryhmiä olisi mahdollista korvata olemassa olevalla kotimaisella tehdasteollisuustuotannolla. Lopuksi luvussa 6.3 katsotaan meille tärkeiden ja Kiina-riippuvaisten tuoteryhmien osalta, miten iso markkinaosuus Kiinalla on koko maailman vientimarkkinoista ja mistä muualta näitä tuotteita maailman mittakaavassa tuodaan.

6.1. Suomen tuontiriippuvuus Kiinasta kriittisiksi määriteltujen raaka-aineiden osalta

Euroopan komissio on vuodesta 2011 lähtien ylläpitänyt listaa EU:n kannalta kriittisistä raaka-aineista.¹⁰ Tuoreimmassa vuonna 2020 tehdyssä päivityksessä¹¹ määritellään 30 kriittistä raaka-ainetta. Useiden näiden kohdalla Kiina on keskeinen raaka-aineen tuottaja tai jalostaja. EU:ssa käytetyistä kriittisistä raaka-aineista kuutta saadaan pääasiassa Kiinasta (ks. Taulukko 21) ja 19:n kohdalla Kiina on maailman tärkein tuottaja. Seuraavassa tarkastellaan Suomen tuontia kriittisten raaka-aineiden osalta Kiinasta.

Taulukossa 20 tarkastellaan Suomen kriittisten raaka-aineiden tuonin arvoa ja Kiinan osuutta raaka-aineen välittömässä tuonnissa. Taulukossa käytetyt kauppakoodit (HS tai CN-muodossa) on poimittu jokaiselle ryhmälle erikseen Euroopan Komission vuonna 2020 julkaistusta kriittisten raaka-aineiden selvitysraportista.¹² Lisäksi niille raaka-aineille, joiden kohdalla Kiinan osuus tuonnista on edes kohtalainen, on taulukossa listattu muita maita, joista raaka-ainetta on tuotu Suomeen.

Kriittisistä raaka-aineista Suomi tuo arvolla mitattuna eniten kobolttia ja koksia. Tullin saatavilla olevien julkisten tietojen mukaan Kiinasta ei näitä tuoda lainkaan (osa 8-numerotason maakohtaisista tuontiryhmistä on salaisia). Kiinasta Suomeen tuodaan arvolla mitaten eniten fluorisälpää, alumiinia ja bauksiittia sekä raskassälpää. Kaikkien näiden kohdalla Kiinan osuus tuonnista vuosina 2020–2021 on kuitenkin ollut pienempi, kuin aiemmin (vuosina 2016–2019). Vuosina 2020–2021 kaikkein riippuvaisimpia Kiinan-tuonnista olemme vismutin (35 % tuonin arvosta Kiinasta) ja litiumin osalta (noin neljännes Kiinasta), mutta vismutin tuonti on arvolla mitattuna pientä. Vuosina 2016–2019 yli puolet magnesiumin tuonnistamme tuli Kiinasta, mutta viime vuosina osuus on laskenut alle viidennekseen. Suomen välittömässä tuonnissa Kiina ei ole ollut yhdenkään kriittisen raaka-aineen tärkein tuontimaa vuosina 2020–2021.

¹⁰Ks. https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/raw-materials/areas-specific-interest/critical-raw-materials_en

¹¹Euroopan Komissio (2020a) Study on the EU's list of Critical Raw Materials Final Report: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42883/attachments/1/translations/en/renditions/native>

¹²Euroopan Komissio (2020b) Study on the EU's list of Critical Raw Materials Factsheets: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42883/attachments/2/translations/en/renditions/native> Määritelmässä kriittisiä maametalleja on 30. Taulukossa harvinaiset maametallit ovat yhtenä ryhmänään, kun jaottelussa ne jaetaan kevyisiin ja raskaisiin maametalleihin. Lisäksi fosfaattikivi ja fosfori tarkastellaan tässä yhdessä.

Tässä tarkastelussa on tärkeää muistaa, että raaka-aine voi alun perin tulla Kiinasta, vaikka se päätyy Suomeen jonkun muun (esim. EU-) maan kautta jatkojalostettuna tai osana jotain komponenttia. Taulukosta 20 nähdään, että useita raaka-aineista tuodaan Suomeen paljon esim. Saksan kautta, vaikka raaka-aineen tuottajana Saksa ei ole merkittävä. Teknologiateollisuus ry:n jäsenyrityksilleen tekemän kyselyn¹³ mukaan kyselyyn vastanneista Suomessa toimivista teollisuusyrityksistä 65 % hankkii metallit ja metalliyhdisteet valmiina komponentteina ja vain 35 % suoraan markkinoilta. EU:n määrittelemistä kriittisistä raaka-aineista suomalaiset teknologiyritykset nimesivät toiminnalleen kriittisimmiksi kobolttin. Tämän jälkeen tärkeimpiä olivat volframi ja magnesium. Näistä magnesiumia tuodaan Suomeen suoraan Kiinasta. Kiina on magnesiumin ja volframin tärkein tuottaja (Taulukko 21).

Taulukossa 21 on vertailun vuoksi esitetty EU:n tuontiriippuvuus ja riippuvuus Kiinasta kriittiseksi määriteltyjen raaka-aineiden osalta. EU:n riippuvuus Kiinasta kriittisissä raaka-aineissa ja Kiinan merkitys niiden tuottajana ovat selvästi Suomen suoraa tuontiriippuvuutta suurempaa, mikä tarkoittaa sitä, että suomalaisetkin toimijat ovat viime kädessä riippuvaisia Kiinasta näiden raaka-aineiden osalta. Toisaalta Suomessa tuotetaan kriittisistä raaka-aineista kobolttia, platinaryhmän metalleja ja fosfaattikiveä.

Taulukko 20: Suomen kriittisten raaka-aineiden tuonnin arvo ja Kiinan-tuonnin osuus

Raaka-aine	Tuonnin arvo, km./vuosi, 1 000 eur		Kiinan osuus tuonnin arvosta, %		Keskeiset tuontimaat (osuus tuonnista 2020-21)	HS-koodit
	2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021		
Antimoni	725	687	3,21	5,79	Ranska (40 %), Belgia (25 %), Tseki (17 %)	26171000, 81101000, 28258000
Baryytti (raskassälpä)	1 586	1 576	12,11	15,46	Turkki (36 %), Alankomaat (24 %), Saksa (16 %)	25111000
Alumiini ja Bauksiitti	3 052	5 561	16,91	11,65	Venäjä (38 %), Saksa (29 %)	26060000, 76011000, 76012010
Beryllium	3	1	0,00	0,00		28259020, 81121200, 2617900003**
Vismutti	216	31	0,00	35,28	Belgia (63 %), Ranska (2 %)	81060010, 81069010
Boraatit	5 678	4 830	0,00	0,01		25280000, 28100010, 28100090, 28401100, 28401910, 28401990
Koboltti	1 030 878	1 369 501	-/ 0,00	-/ 0,00		26050000, 81052000*, 75011000, 28220000*, 28273930, 28332930
Koksi	308 929	197 040	-/ 0,00	-/ 0,00		27011210, 27040010*, 27040011, 27040019
Fluorisälpä	8 852	7 492	29,83	14,18	Meksiko (50 %), Saksa (26 %)	25292200, 25292100, 28111100, 28263000, 28261200
Gallium	6	7	0,00	0,00		81129289
Germanium	378	178	0,00	0,09		81129295, 28256010***
Hafnium	34	9	0,05	14,65	USA (53 %), Saksa (20 %)	81129210, 81129920
Indium	8	6	0,00	0,00		81129281
Litium	897	549	8,74	25,56	Saksa (54 %), USA (10 %)	28369100, 28252000
Magnesium	99	154	54,31	18,65	Saksa (81 %)	81041100, 81041900
Luonnongrafiitti	598	1 108	0,69	0,73		25041000, 25049000
Luonnonkumi	18 556	17 589	0,03	1,59		40011000, 40012100, 40012200, 40012900
Niobium (Ferroniobium)	31 469	36 040	0,00	0,00		72029300
Platinaryhmän metallit	8 950	20 667	0,01	0,02		71104100, 71102100, 71101100, 71103100, 71104900, 71102900, 71101910, 71101980, 71103900, 71129200, 71151000
Fosfaattikivi ja Fosfori	474	1 127	0,00	0,00		25101000, 25102000, 28047000
Harvinaiset maametallit (REE)	1 639	1 321	3,78	2,51		28461000, 28469010, 28469020, 28053010, 28053020, 28053030, 28053080, 28053090, 28469000, 28469090
Skandium	14	9	0,00	3,70		28053040, 28469030
Piimetalli	9 383	8 721	-/ 0,10	-/ 0,06		28046900, 28046100*
Strontium	261	212	0,00	0,00		28369200
Tantaali	0	38	0,00	0,00		26159000, 26159010, 26159090
Titaani	12 847	0,1	0,00	0,00		26140000
Volframi	513	1 742	0,02	0,00		26110000, 72028000, 28418000, 28499030, 81011000
Vanadiini	0,3	0,2	6,66	0,00		26159090, 28253000

*Näiden tuoteryhmien osalta Suomen Kiinan-tuonnin arvo ei ole saatavilla (salaista), ja Kiinan-tuonnin osuuden laskemiseksi näiden ryhmien tuonnin arvoksi on oletettu nolla. ** Suomen tullista ei ole saatavilla tuontia 10-numerotasolla, joten tuontiluokka 2617900003 on jätetty tarkastelusta pois.

***Suomen datassa korvattu luokalla 28256000, koska luokkaa 28256010 ei ole saatavilla.

Lähteet: Suomen tulli ja BOFIT.

¹³ Teknologiateollisuus (2022) [Kriittiset materiaalit teknologiateollisuudessa](#).

Taulukko 21: EU:n tärkeimmät toimittajat ja tuontiriippuvuus kriittisten raaka-aineiden osalta (Euroopan komission 2020c¹⁴ s. 19–23 taulukkoa mukailten)

Raaka-aine	Tärkeimmät tuottajat maailmassa	EU:n tärkeimmät hankintamaat	EU:n tuontiriippuvuus
Antimoni	Kiina (74 %), Tadžikistan (8 %)	Turkki (62 %), Bolivia (20 %)	100 %
Baryytti	Kiina (38 %), Intia (12 %)	Kiina (38 %), Marokko (28 %)	70 %
Bauksiitti	Australia (28 %), Kiina (20 %)	Guinea (64 %), Kreikka (12 %)	87 %
Beryllium	Yhdysvallat (88 %), Kiina (8 %)	ei tietoja	ei tietoja
Vismutti	Kiina (85 %), Laos (7 %)	Kiina (93 %)	100 %
Boraatti	Turkki (42 %), Yhdysvallat (24 %)	Turkki (98 %)	100 %
Koboltti	Kongo (59 %), Kiina (7 %)	Kongo (68 %), Suomi (14 %)	86 %
Koksi	Kiina (55 %), Australia (16 %)	Australia (24 %), Puola (23 %)	62 %
Fluorisälpä	Kiina (65 %), Meksiko (15 %)	Meksiko (25 %), Espanja (14 %)	66 %
Gallium	Kiina (80 %), Saksa (8 %)	Saksa (35 %), UK (28 %)	31 %
Germanium	Kiina (80 %), Suomi (10 %)	Suomi (51 %), Kiina (17 %)	31 %
Hafnium	Ranska (49%), Yhdysvallat (44%)	Ranska (84 %), Yhdysvallat (5 %)	0 %
Indium	Kiina (48 %), Korea (21 %)	Ranska (28 %), Belgia (23 %)	0 %
Litium	Chile (44 %), Kiina (39 %)	Chile (78 %), Yhdysvallat (8 %)	100 %
Magnesium	Kiina (89 %), Yhdysvallat (4 %)	Kiina (93 %)	100 %
Luonnongrafiitti	Kiina (69 %), Intia (12 %)	Kiina (47 %), Brasilia (12 %)	98 %
Luonnonkumi	Thaimaa (33 %), Indonesia (24 %)	Indonesia (31 %), Thaimaa (18 %)	100 %
Niobium	Brasilia (92 %), Kanada (8 %)	Brasilia (85 %), Kanada (13 %)	100 %
Platinaryhmän metallit	Etelä-Afrikka (84 %)	ei tietoja	100 %
Raakafosfaatti	Kiina (48 %), Marokko (11 %)	Marokko (24 %), Venäjä (20 %)	84 %
Fosfori	Kiina (74 %), Kazakstan (9 %)	Kazakstan (71 %), Vietnam (18 %)	100 %
Raskaat harvinaiset maametallit	Kiina (86 %), Australia (6 %)	Kiina (98 %), UK (1 %)	100 %
Kevyet harvinaiset maametallit	Kiina (86 %), Australia (6 %)	Kiina (98 %), UK (1 %)	100 %
Skandium	Kiina (66 %), Venäjä (26 %)	UK (98 %), Venäjä (1 %)	100 %
Piimetalli	Kiina (66 %), Yhdysvallat (8 %)	Norja (30 %), Ranska (20 %)	63 %
Strontium	Espanja (31 %), Iran (30 %)	Espanja (100 %)	0 %
Tantaali	Kongo (33 %), Ruanda (28 %)	Kongo (36 %), Ruanda (30 %)	99 %
Titaani	Kiina (45 %), Venäjä (22 %)	ei tietoja	100 %
Volframi	Kiina (69 %), Vietnam (7 %)	ei tietoja	ei tietoja
Vanadiini	Kiina (55 %), Etelä-Afrikka (22 %)	ei tietoja	ei tietoja

Lähde: Euroopan komissio (2020c).

6.2. Teollisuustuotteiden Kiinan-tuonti ja kotimainen tuotanto

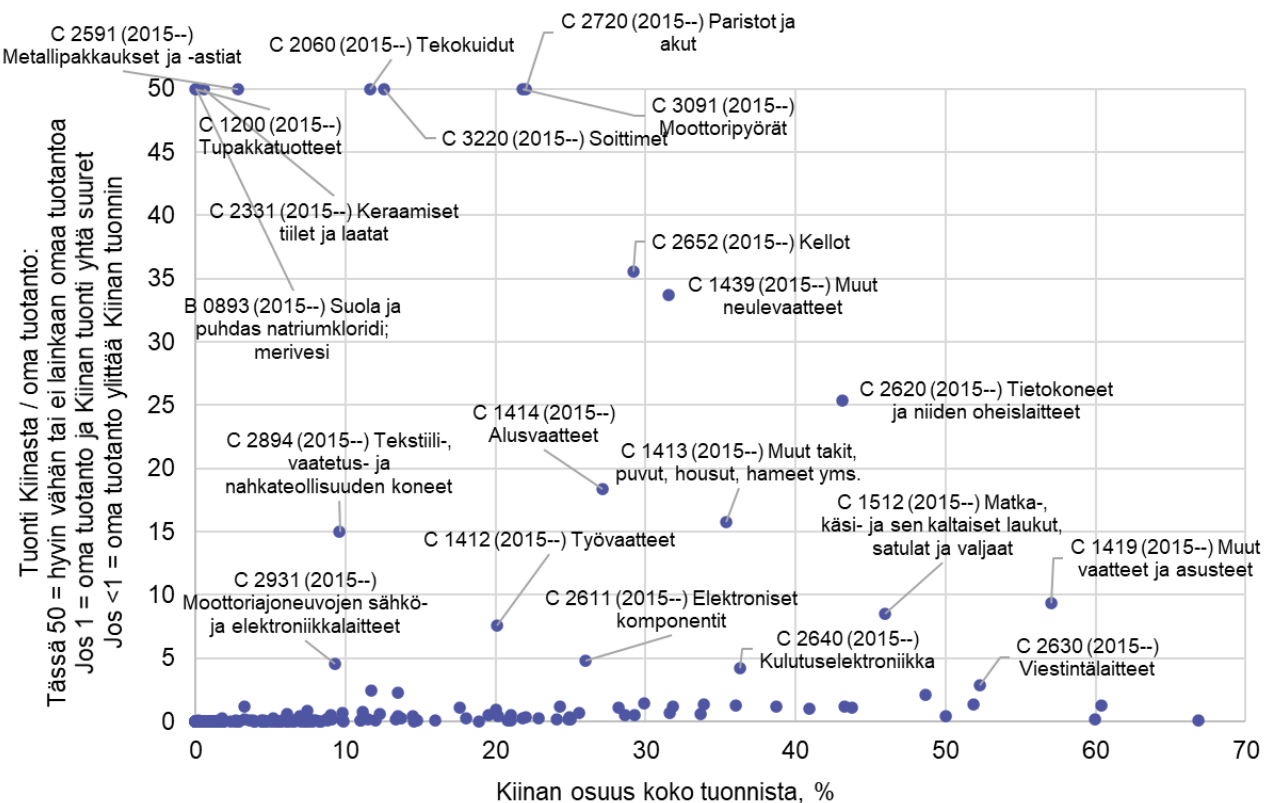
Teollisuustuotteiden osalta voimme tarkastella Kiinan-tuonnin korvattavuutta omalla kotimaisella tuotannolla. Yhdistämällä Tullin teollisuustuotteiden tuontitilastot Tilastokeskuksen kotimaisen tehdastuotannon tilastoihin, voidaan erottaa yksittäisiä tuoteryhmiä, joissa Kiina-riippuvuus on suurta ja joissa oma tuotantomme on vähäistä tai sitä ei ole ollenkaan. Nämä tavararyhmät ovat siltä osin vaikeimmin korvattavissa.

¹⁴ Euroopan komissio (2020c) Kriittisiin raaka-aineisiin liittyvä häiriönsietokyky: miten lisätä toimitusvarmuutta ja kestävyyttä: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52020DC0474>

Kuvio 5 näyttää kootusti tehdastuoteryhmät nelinumerotasolla. Kuvion vaaka-akselilla on Kiinan osuus kunkin tuoteryhmän koko tuonnista Suomeen prosentteissa ja pystyakselilla Kiinan tuonnin ja kotimaisen tuotannon suhde (molemmat vuodelta 2021). Jos tämä suhdeluku on tasan 1, Kiinan tuonnin arvo ja kotimaisen tuotannon myyty arvo ovat yhtä suuret (euroissa). Jos suhdeluku on alle 1, kotimaista tuotantoa on Kiinan-tuontia enemmän. Jotta kuvan luettavuutta saatiin parannettua, suhdeluku 50 tarkoittaa sitä, että kotimaista tuotantoa on joko hyvin vähän tai sitä ei ole lainkaan. Niissä tuoteryhmissä, joita Suomessa ei käytännössä tuoteta lainkaan, Kiina-riippuvuus on suurinta paristoissa ja akuissa, moottoripyörissä, soittimissa ja tekokuiduissa.

Yhteensä Suomeen tuodaan Kiinasta nelinumerotasolla 210 eri tuoteryhmää. Näistä vain kahdeksan tuoteryhmää on sellaisia, joissa Suomella ei ole lainkaan omaa tuotantoa. Tällä jaottelulla valtaosassa (82 %) tuoteryhmiä Suomen oma tehdasteollisuustuotanto on euromääräisesti suurempaa kuin Kiinasta tuodun tavaramäärän arvo.

Kuvio 5: Kiinan osuus tehdastuotteiden tuonnista ja sen suhde omaan kotimaiseen tuotantoon (vuosi 2021)

Lähteet: Tilastokeskus, Suomen tulli ja BOFIT.

Tilanne muuttuu, kun tarkastelu siirretään tarkempaan jaotteluun (HS8-tasolle). Tällä tarkemmalla jaottelulla Kiinasta tuotuja tuoteryhmiä on lähes 4 700. Noin puolta näistä tuoteryhmistä ei tuoteta Suomessa käytännössä lainkaan. Enää noin 40 % tuoteryhmistä on sellaisia, joiden kotimaisen tuotannon arvo on Kiinan-tuontia suurempaa.

Liitteessä oleva Taulukko 25¹⁵ näyttää tarkemmalla jaottelulla ne tehdastuoteryhmät, joissa toteutuu seuraavat kolme ehtoa: 1) Kiinan osuus tuonnista on suuri (yli 50 %), 2) Tuoteryhmän tuonnin arvo on merkittävä (yli 500 000 euroa vuonna 2019), ja 3) Kiinasta tuotujen tuotteiden arvo ylittää kaksikymmentäkertaisesti Suomessa tuotettujen tuotteiden arvon. Näiden

¹⁵ Taulukon pohjana käytetty tuonnin ja kotimaisen tehdastuotannon yhdistävä koko tilasto tarkemmalla tuoteryhmäjaottelulla on saatavilla Suomen Pankin julkaisusivustolla ([Linkki](#)).

tehdasteollisuustuotteiden voi siis ajatella olevan hyvin Kiina-riippuvaisia. Lisäksi luettelosta on poistettu tuoteryhmät, joiden mahdollisten tuontihäiriöiden ei voi ajatella olevan ainakaan kovin nopeasti kriittistä (esimerkkeinä näistä ilotulitusvälineet, tekokukat, sateenvarjot, mallinuket ja miesten uima-asut).

Ylimpänä taulukossa ovat litteiden näyttöjen valmistukseen tarkoitettut koneet ja laitteet, joissa Kiinan osuus tuonnista on täydet 100 %, eikä näitä tuoteta Suomessa lainkaan. Muita käytännössä tuonnin osalta täysin Kiinasta riippuvaisia tuoteryhmiä, joita ei valmisteta Suomessa ollenkaan, ovat liukuportaat ja liukukäytävät, eräät kermetitavarat¹⁶, sekä koneet ja laitteet, joilla voidaan mm. muotoilla tai uudelleen pinnoittaa paineilmaisia renkaita.

6.3. Kiinan-tuonnista riippuvaisimpien tuoteryhmien saatavuus muualta

Lopuksi katsotaan, miten iso markkinaosuus Kiinalla on niissä tuoteryhmissä, joista EU-maat ovat eniten Kiina-riippuvaisia. Taulukko 22 näyttää HS2-numerotasolla tavararyhmät, joissa Kiinan-tuonnin osuus on suurin, ja jotka olivat myös Taulukossa 2, eli joiden tuontiosuus on EU:n kokonaistuonnissa suhteellisen suuri. Jokaisen tavararyhmän osalta taulukko näyttää Kiinan osuuden EU28-maiden tuonnista, tavararyhmän osuuden Kiinan viennistä (miten tärkeä se on Kiinan vientisektorin kannalta), sekä Kiinan markkinaosuuden maailman viennistä tässä tavararyhmissä. Viimeisessä sarakkeessa on koottu muut isoimmat viejamaat Kiinan lisäksi.

Taulukko 22: Kiina-riippuvaisimmat tavararyhmät, saatavuus muualta maailmasta

Tavararyhmä	Kiinan osuus EU28-tuonnista	Tavararyhmän osuus Kiinan viennistä	Kiinan osuus tavararyhmän viennistä maailmalle	Muut isot viejamaat
95 Lelut ja urheiluvälineet	78,0	3,03	60,25	USA 4%, Saksa 3,8%, Alankomaat 2,7%
94 Huonekalut	66,0	4,15	45,26	Saksa 6,3%, Puola 5,7%, Italia 5,1%, Mexico 3,6%
63 Tekstiilit, valmistetut artikkelit, setit, käytetyt vaatteet, lumput	52,2	1,24	48,24	Intia 7,7%, Pakistan 6,3%, Saksa 4,7%, Turkki 3,3%, USA 3,3%
42 Vuodat, nahat, turkkiset ja tuotteet näistä	50,9	0,92	36,32	Italia 14,3%, Ranska 14%
85 Sähkökoneet ja -laitteet	50,0	26,74	27,74	Korea 6,2%, USA 5,7%, Saksa 5,5%, Singapore 5,2%
84 Koneet ja mekaaniset laitteet	42,3	16,29	22,45	Saksa 11 %, USA 8,6%, Japani 6 %, Italia 4,4%
73 Rauta- ja terästuotteet	39,9	2,84	27,01	Saksa 9,6%, Italia 6%, USA 5,4%, Puola 3%
64 Jalkineet	39,7	1,54	41,07	Italia 10,3%, Saksa 7,7%, Indonesia 4,9%, Ranska 3,8%, Alankomaat 3,6%
62 Tekstiilit, vaatteet ja asusteet, ei kudotut	33,1	2,08	35,76	Italia 7%, Saksa 6,4%, Espanja 4,4%, Turkki 3,8%, Intia 3,7%, Ranska 3,6%, Alankomaat 3,4%
61 Tekstiilit, vaatteet ja asusteet, kudotut	27,7	2,57	38,53	Saksa 6%, Italia 4,9%, Turkki 4,8%, Intia 3,5%
39 Muovi ja muovituotteet	25,1	3,90	17,03	USA 9,7%, Saksa 9,6%, Korea 5,6%, Alankomaat 4,2%, Japani 3,9%
29 Orgaaniset kemialliset yhdisteet	21,9	2,46	19,27	USA 10 %, Saksa 7,1%, Sveitsi 6,9%, Korea 5,5%, Alankomaat 5,3%, Intia 4,9%
89 Alukset ja uivat rakenteet	21,2	0,74	20,65	Korea 18,4%, Japani 8,1%, Italia 5,9%, Saksa 5,5%
40 Kumi ja kumista tehdyt tuotteet	20,3	0,93	14,44	Thaimaa 9,1%, Saksa 8,4%, Malesia 7,8%, USA 6,1%
90 Optiset, mittaus- lääketieteelliset laitteet	19,6	2,90	14,87	USA 14%, Saksa 12,8%, Japani 6,6%, Alankomaat 6,3%
87 Kuluneuvot, ei rautatiet	16,8	3,57	8,08	Saksa 16,6%, Japani 9,3%, USA 8,2%, Mexico 7,7%
38 Erinäiset kemialliset tuotteet	16,3	0,85	10,62	USA 13,8%, Saksa 12,3%, Alankomaat 7,4%, Ranska 5,6%, Japani 5,5%
44 Puu ja puiset tavarat	16,0	0,55	10,51	Kanada 12,7%, Saksa 7,5%, Venäjä 6,6%, USA 5,5%
76 Alumiini ja alumiinituotteet	13,1	1,03	15,14	Saksa 8,2%, Kanada 5,3%, USA 5,2%, Intia 3,9%
28 Kemialliset alkuaineet ja epäorgaaniset yhdisteet	11,4	0,70	16,03	Saksa 9,9%, USA 9,2%, Japani 6,4%, Korea 5,3%, Australia 4,3%

Lähteet: YK Comtrade ja BOFIT.

Yllä olevassa taulukossa katsottiin tuoteryhmiä hyvin karkealla jaottelulla. Mitä tarkemmalle jaottelulle siirytään, sitä massiivisemmaksi tuoteryhmien määrä käy ja niiden käsitteleminen vaikeutuu. Kuten aiemminkin on todettu, joidenkin tuoteryhmien osalta (esimerkiksi tietyt puolijohteet tai raaka-aineet) riippuvuus Kiinasta tuontimaana on huomattavasti kriittisempää kuin toisten (esimerkiksi huonekalut tai tekstiilit), ja näiden kriittisempien tuoteryhmien osalta lyhyemmätkin katkokset saatavuudessa voivat aiheuttaa isoja ongelmia.

Taulukko 23 listaa esimerkinomaisesti tarkemmalla jaottelulla tuoteryhmiä, joita on eri keskusteluissa nostettu esiin kriittisinä (pl. metallit ja raaka-aineet, joista vastaava tarkastelu on tehty

¹⁶ Kermetti on eräänlainen komposiittimateriaali.

jo aiemmin luvussa 6.1). Näiden tuoteryhmien osalta on katsottu, miten paljon niitä Suomeen tuodaan ja miten iso osa tästä tuonnista on peräisin Kiinasta. Sen lisäksi on laskettu Kiinan osuus maailman kokonaisviennistä, jotta saadaan mittaluokka Kiinan markkinaosuudesta kullekin tuoteryhmälle. Viimeisessä sarakkeessa on lueteltu Kiinan jälkeen seuraavaksi suurimmat viejät. Tarkastelu on tehty erikseen sekä Suomelle että koko EU:lle.

Taulukko 23: esimerkkejä tuoteryhmistä tarkemmalla jaottelulla, joissa Kiinan osuus maailmanmarkkinoista on suuri (vuosi 2021)

HS-koodi	Tuoteryhmä	Suomen koko tuonti, USD milj.	Kiinan osuus Suomen tuonnista, %	EU:n koko tuonti, USD milj.	Kiinan osuus EU:n tuonnista, %	Kiinan osuus maailman viennistä, %	Muut isot viejät ja osuus viennistä, %
854140	Aurinkopaneelit	77,5	41,7	13240,6	82,8	47,0	Malesia 7%, Vietnam 7%, HK 6%, Japani 5%
847130	Kannettavat tietokoneet	822,8	65,5	40959,1	93,4	71,7	Saksa 4%, USA 4%, HK 4%, Tseki 3%
851712	Matkapuhelimet	839,8	49,8	43182,4	71,1	49,2	Vietnam 11%, HK 11%, UAE 7%
850511	Pysyvät magneetit, metallista	18,3	84,0	1054,1	85,5	61,0	Japani 10%, Vietnam 5%, Saksa 5%
850519	Pysyvät magneetit, muu kuin metalli	1,9	45,8	393,6	76,7	34,3	Saksa 9%, Filippiinit 8%, Korea 8%, HK 6%
850610	Kennot ja paristot, mangaanidioksidi	18,9	40,0	517,9	84,9	47,5	Singapore 8%, Saksa 7%, Puola 7%, Belgia 6%
853400	Painetut piirilevyt	74,5	58,6	6110,1	67,3	34,9	HK 19%, Korea 11%, Japani 10%
854232	Mikropiirit, muistit	61,9	19,7	2996,7	12,7	28,1	Korea 26%, HK 18 %, Singapore 9 %
2936	Vitamiinit	12,9	17,2	1662,7	57,3	43,4	USA 12%, Ranska 5 %, Saksa 5%, Alankomaat 5 %

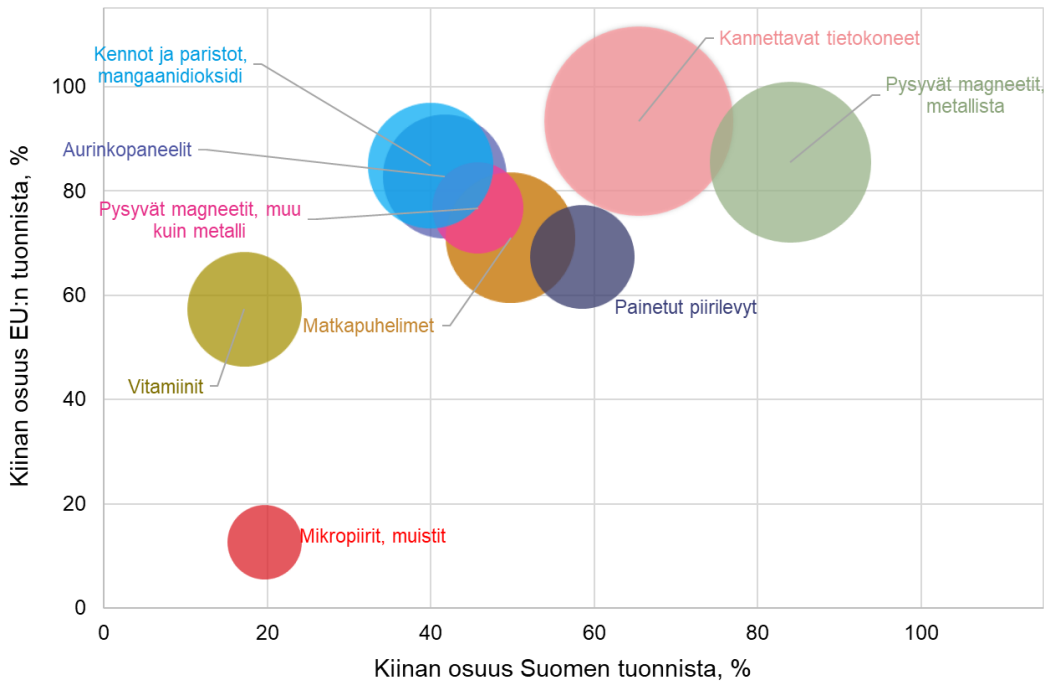
Lähteet: YK Comtrade ja BOFIT.

Taulukon luvuista koostetussa kuviossa (Kuvio 6) on pystyakselilla Kiinan osuus EU:n tuonnista ja vaakakselilla Kiinan osuus Suomen tuonnista kussakin tuoteryhmässä. Pallon koko kuvaa Kiinan osuutta koko maailman kokonaisviennistä. Mitä suurempi pallo, sitä suurempi on Kiinan markkinaosuus. Lähes jokaisessa tuoteryhmässä EU:n Kiina-tuontiriippuvuus on Suomea suurempaa. Tämä johtuu siitä, että EU:n tuonniksi katsotaan ainoastaan maaryhmän ulkopuolinen tuonti, eikä se siten sisällä jäsenmaiden keskinäistä kauppaa.

Kiina on Suomelle ja koko EU:lle lähes yhtä tärkeä pysyvissä magneeteissa, painetuissa piirilevyissä sekä mikropiireissä. Kiina on koko EU:lle selvästi tärkeämpi mm. kannettavissa tietokoneissa, kennoissa ja paristoissa, aurinkopaneeleissa ja vitamiineissa. Suurimmat maailmanmarkkinaosuudet Kiinalla on näistä tuoteryhmistä kannettavissa tietokoneissa ja pysyvissä magneeteissa.

Kuvio 6: EU:ssa kriittisiksi katsotut tuoteryhmät, Kiinan osuus Suomen ja EU:n tuonnista (vuosi 2021)

Pallon koko kuvaa Kiinan osuutta maailman kokonaisviennistä kussakin tuoteryhmässä

Lähteet: YK Comtrade ja BOFIT.

7. Johtopäätökset

Tässä selvityksessä on pyritty arvioimaan Suomen tuontiriippuvuutta Kiinasta, ja erityisesti sitä, minkä tuoteryhmien osalta riippuvuus on erityisen merkittävää. Koska Suomi on osa EU:n sisämarkkinaa ja useat alun perin Kiinasta lähtöisin olevat hyödykkeet tuodaan Suomeen jatkojalostettuna tai osana jotain tuotetta kolmannen (usein EU-) maan kautta, tarkastellaan tuontiriippuvuutta myös EU-tasolla. Arvonlisällä mitattuna Kiina on Suomen neljänneksi tärkein tuontimaa noin 8 % osuudella. Suomessa Kiinan merkitys tuontimaana on hieman suurempi kuin Ruotsissa, mutta pienempi kuin Saksassa ja varsinkin Yhdysvalloissa.

Kiina on ylivoimaisesti maailman suurin viejämää. Tavaroiden osalta Kiina vie erityisesti elektroniikkaa, tekstiilituotteita ja useita kulutustavaroita. Ei siis ole yllättävää, että tuomme paljon tällaisia hyödykkeitä Kiinasta. Suomen Kiinan-tuonnin arvosta yli puolet on koneita ja elektronisia laitteita ja monessa tuoteryhmässä olemme hyvinkin riippuvaisia Kiinasta. Toinen luokka, jossa Kiina-riippuvuus on suurta ovat vaatteet ja tekstiilit, mutta näiden voidaan yleisesti arvioida oleva vähemmän kriittisiä tai helpommin korvattavissa. Suomi eroaa Kiinan-tuontiriippuvuudessa jonkin verran muista maista. Esimerkiksi koneiden ja elektronisten laitteiden osalta riippuvuutemme on keskimäärin suurempaa kuin Ruotsilla tai Ranskalla, mutta vähäisempää kuin Yhdysvalloilla tai Iso-Britannialla. Eroavaisuuksia maiden välillä selittää erot elinkeinorakenteessa: se millaisia tuontipankkia tarvitsemme vientiteollisuutta varten ja mitä tuotamme kotimassa niin, että tuonnin osuus on vähäisempää. Tässä selvityksessä tarkastelemme myös Kiinan-tuonnin suhdetta omaan tuotantomme eri teollisuustuoteryhmissä. Esimerkiksi tietokoneiden ja oheislaitteiden tuonnin arvo Kiinasta on noin 25-kertainen kotimaisen tuotantomme arvoon nähden, kun taas esimerkiksi viestintälaitteiden tuotantomme vastaa noin kolmannesta Kiinan tuonnin arvosta.

Se että olemme monien tuotteiden osalta tuontiriippuvaisia ei ole talouden kannalta huono asia. Päinvastoin: tuotannon erikoistuminen ja hyödykkeiden tuottaminen paikassa, jossa siihen on suhteellinen etu ovat lisänneet koko maailman hyvinvointia. Kiinalla on suhteellinen etu esimerkiksi monien tehdasteollisuustuotteiden tuotannossa johtuen skaalaeduista, valtavasta määrästä työvoimaa sekä tehokkaista tuotanto- ja kuljetusketjuista. Riskiksi voi kuitenkin muodostua liika riippuvuus vain yhdestä tuontimaasta. Tällöin olemme haavoittuvaisia tuotannon tai kuljetuksen häiriöille, kuten havaitsimme koronapandemian aikana, tai viejämään mahdollisille kauppapoliittisille päätöksille, joista käy esimerkiksi Kiinan harvinaisten maametallien viennille menneinä vuosina asettamat rajoitteet. Tuontiketjujen hajauttaminen vähentää näitä riskejä, mutta se voi olla myös hyvin kallista. Joitain tuontihyödykkeitä voidaan myös pitää yhteiskunnan toimintakyvyn kannalta vähemmän kriittisinä ja helpommin korvattavina toisella tuotteella.

On kuitenkin useita kriittisiksi määriteltyjä raaka-aineita ja muita kriittisiä hyödykkeitä, joiden tuotanto on niin vahvasti sijoittunut Kiinaan, että vaihtoehtoja hajauttamiselle on nykyisellään vain vähän. Tällaisia kriittisiä Kiina-riippuvuuksia, jotka voivat aiheuttaa riskin Suomen tai EU:n taloudelle, on esimerkiksi yksittäisissä raaka-aineissa sekä elektroniikan tuotteissa ja komponenteissa. EU:n kriittisiksi määrittämiä raaka-aineita tuodaan suoraan Kiinasta Suomeen suhteellisen vähän, eikä Suomen voida sanoa näiden osalta olevan suoraan kriittisesti riippuvainen Kiinasta. Suomalaiset yritykset kuitenkin hankkivat raaka-aineita pääasiassa jatkojalostettuna kansainvälisiltä markkinoilta, jolloin viimekädessä Suomikin on yhtä riippuvainen Kiinasta kuin koko maailma. Myös esimerkiksi aurinkopaneelien, paristojen ja piirilevyjen kohdalla Suomi on vähemmän riippuvainen suorasta Kiinan-tuonnista kuin EU. Näidenkin hyödykkeiden saatavuutta Suomessa kuitenkin lopulta määrittää se, miten niitä on tarjolla EU:n laajuisesti. On myös syytä pitää mielessä, että yksittäisten tuontierien tarkastelu peittää alleen hyödykkeen tuotantoketjun, eli emme tiedä onko esimerkiksi valmiiseen tuotteeseen käytetty raaka-aineita tai komponentteja, jotka ovat kiinalaista alkuperää. Tästä syystä todellinen Kiina-riippuvuus on todennäköisesti tässä esitettyjä arvioita suurempaa.

Liite

Taulukko 24: Eräitä tavararyhmiä (HS6), joiden tuontiriippuvuus Kiinasta yli 90 %, järjestetty tavaraluokittain

Tavararyhmä		Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista		Tavararyhmän osuus koko EU28 tuonnista	
		2016-2019	2020-2021	2016-2019	2020-2021
253020	Kieseriitti, epsomiitti (luonnon magnesiumsulfaatit)	99,49	97,41	0,000	0,000
280910	Difosforipentoksidi	97,43	92,26	0,001	0,001
283711	Natrium	90,63	90,48	0,000	0,000
290372	Diklooritrifluorietaanit (HCFC-123)	99,95	100,00	0,000	0,000
290374	Klooridifluorietaanit (HCFC-142, 142b)	98,29	99,35	0,000	0,000
291461	Antrakiniini	97,55	68,65	0,000	0,000
291634	Fenyylitikkahappo ja sen suolat	90,03	75,46	0,000	0,000
292141	Aniliini ja sen suolat	90,49	49,31	0,004	0,013
293030	Tiurammono-, tiuramdi- ja tiuramtetrasulfidit	94,04	74,66	0,000	0,000
293352	Malonyyliikarbamidi (barbituurihappo) ja sen suolat	97,72	98,69	0,000	0,000
293622	B1-vitamiini ja sen johdannaiset	93,20	88,54	0,004	0,002
293624	D- tai DL-pantoteenihappo (B5-vitamiini) ja sen johdannaiset	97,64	79,13	0,007	0,007
293625	B6-vitamiini ja sen johdannaiset	97,87	98,44	0,003	0,003
293627	C-vitamiini ja sen johdannaiset	91,03	69,80	0,011	0,012
294140	Klooriamfenikoli ja sen johdannaiset; niiden suolat	98,98	98,94	0,002	0,002
360410	Ilotulitusvälineet	97,82	97,42	0,015	0,007
470630	Mekaaninen puumassa, bambua	93,83	69,29	0,000	0,000
732392	Keittiötarvikkeet valurautaa, emaloidut	91,67	86,23	0,003	0,003
741820	Kupariset saniteettitarvikkeet ja niiden osat	91,52	93,84	0,007	0,006
810411	Magnesium, vähintään 99,8 painoprosenttia magnesium	95,87	91,07	0,009	0,009
810419	Magnesium, muut	91,45	96,58	0,008	0,007
810430	Magnesium, lastut ja rakeet, jauheet	91,15	88,52	0,003	0,003
820551	Taloustyökalut	90,85	86,67	0,011	0,012
821410	Paperiveitset, kirjeenavaajat, raapevitset, kynänteroittimet ja niiden terät	90,48	88,86	0,001	0,001
840731	Ilma-alusten moottorit, iskutilavuus enintään 50cm3	97,29	97,28	0,000	0,001
841013	Ilma-alusten moottorien osat, teho suurempi kuin 10 000KW	90,88	71,91	0,000	0,000
842310	Henkilöväa'at, myös vauvanväa'at; talousväa'at	95,03	92,37	0,010	0,011
842541	Kiinteät nostolavat, jollaisia käytetään autokorjaamoissa	93,34	97,34	0,004	0,005
842840	Liukuportaat ja liukukäytävät	97,31	96,16	0,003	0,003
846596	Halkaisukoneet sekä viiluleikkurit tai -sorvit	90,10	88,54	0,002	0,003
846722	Sahat	90,51	86,18	0,019	0,025
847130	Kannettavat automaattiset tietojenkäsittelykoneet, paino enintään 10 kg, jotka sisältävät ainakin tietokoneen keskusyksikön (CPU), näppäimistön ja näytön	92,03	92,04	1,418	1,717
851621	Varaavat lämmittimet	91,28	77,50	0,001	0,001
852713	Muut laitteet, joihin on yhdistetty äänen tallennus- tai toistolaitteet	92,85	93,08	0,008	0,005
852792	Muut laitteet, joihin ei ole yhdistetty äänen tallennus- tai toistolaitetta mutta joissa on kello	94,21	95,63	0,004	0,003

Lähteet: YK Comtrade ja BOFIT.

Taulukko 25: Tehdastuotteiden tuonti Kiinasta ja suhde omaan kotimaiseen tuotantoon

CN-koodi	Nimike	Kiinan osuus tuoteryhmän tuonnista Suomeen, %	Tuonti Kiinasta / oma tuotanto
84863000	Koneet ja laitteet litteiden näyttöjen valmistukseen	100,00	Ei omaa tuotantoa
84284000	Liukuportaat ja liukukäytävät	98,37	Ei omaa tuotantoa
81130090	Kermititavarat, muualle kuulumattomat	96,67	Ei omaa tuotantoa
84775100	Koneet ja laitteet pneumaattisten ulkorenkaiden muotoilua tai uudelleen pinnoitusta varten tai sisärenkaiden muotovalua tai muuta muotoilua varten	95,54	Ei omaa tuotantoa
85061091	Mangaanidioksidiparit ja -paristot, muut kuin alkaaliset, lieriöparien muodossa (paitsi käytetyt)	92,92	Ei omaa tuotantoa
85271300	Yleisradiovastaanottimet, jotka pystyvät toimimaan ilman ulkoista voimanlähdettä ja joihin on yhdistetty äänen tallennus- tai toistolaitteet (paitsi taskukokoiset radiokasettisoittimet)	92,88	Ei omaa tuotantoa
63029310	Pyyheliinat kuitukangasta, tekokuitua (paitsi lattiarievut, tiskirievut, hankausrievut ja pölyrievut)	92,06	Ei omaa tuotantoa
96138000	Sytyttimet (ei kuitenkaan kaasukäyttöiset taskusytyttimet sekä nimikkeeseen 3603 kuuluvat sytyttimet)	91,15	Ei omaa tuotantoa
89031010	Huvi- tai urheilukäyttöön tarkoitettuja ilmatäytteisiä alukset, paino <= 100 kg	89,45	Ei omaa tuotantoa
29332100	Hydantoini ja sen johdannaiset	89,39	Ei omaa tuotantoa
91051100	Herätyskellot, sähkökäyttöiset	89,09	Ei omaa tuotantoa
76051900	Lanka, seostamaton alumiinia, poikkileikkauksen suurin läpimitta <= 7 mm (paitsi nimikkeeseen 7614 kerrattu lanka, kaapeli, palmikoitu nauha ja muut niiden kaltaiset tavarat, eristetty sähkölanka ja soittimien kielel)	87,85	Ei omaa tuotantoa
81110011	Muokkaamaton mangaani; mangaanijauhe	85,04	Ei omaa tuotantoa
38121000	Valmistetut vulkanoinnin kiihdyttimet	84,40	Ei omaa tuotantoa
91069000	Kellonajanmerkitsemislaitteet ja aikavälien mittaamiseen, merkitsemiseen tai muulla tavalla ilmaisemiseen tarkoitettuja laitteita, joissa on kellonkoneisto tai synkronimoottori (paitsi nimikkeiden 9101 - 9105 kellot, ajantarkkailukellot ja aja	84,24	Ei omaa tuotantoa
29251995	Imidit ja niiden johdannaiset; niiden suolat (paitsi sakkarini ja sen suolat, glutetimidit "INN", 3,3',4,4',5,5',6,6'-oktabromi-N,N'-eteeniditaaali-imidi ja N,N'-etyleenibis"4,5-dibromiheksahydro-3,6-metanofaaliimidi" sekä elohopean epäor	83,93	Ei omaa tuotantoa
70140000	Lasiesineet merkinantoa varten ja optiset lasielementit, optisesti työstämättömät (paitsi valloasi, lasit näköä korjaaviin tai korjaamattomiin silmälasieihin m.l., ontot lasipallot ja niiden segmentit tällaisien lasien valmistukseen	83,81	Ei omaa tuotantoa
96170000	Termospullot ja muut termosastiat, täydelliset koteloinneet; niiden osat (paitsi lasisäiliöt)	83,05	Ei omaa tuotantoa
63011000	Sähköhuovat, mitä tahansa tekstiilialan	81,73	Ei omaa tuotantoa
73211900	Paisto-, grillaus- ja keittolaitteet sekä lämpölevyt, kotitalouskäyttöön, rautaa tai terästä, kiinteällä polttoaineella tai muulla ei-sähköisellä energialla toimivat (paitsi nesteellä tai kaasulla toimivat ja suurkeittolait	81,60	Ei omaa tuotantoa
29215190	O-, m-, p-fenyleenidiamiini, diamiinotolueneit ja niiden johdannaiset; niiden suolat (paitsi halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset sekä niiden suolat)	79,68	Ei omaa tuotantoa
90064000	Pikakuvakamerat (paitsi alanimikkeiden 9006.10 ja 9006.30 erikoiskamerat	77,37	Ei omaa tuotantoa
85151100	Juottokolvit ja -pistoolit, sähköllä toimivat	76,51	Ei omaa tuotantoa
84231010	Talousvaat (paitsi henkilövaat, mukaan luettuna vauvanvaat	76,10	Ei omaa tuotantoa
85323000	Säädettävät ja aseteltavat, mukaan luettuna esiaseteltavat, sähkökondensattorit	74,85	Ei omaa tuotantoa
90129000	Elektronimikroskooppien, protonimikroskooppien ja diffraktiolaitteiden osat, muualle kuulumattomat	74,46	Ei omaa tuotantoa
85272120	Yleisradiovastaanottimet, jotka pystyvät vastaanottamaan ja avaamaan radion datapalvelun signaaleja "RDS" ja jotka eivät pysty toimimaan ilman ulkoista voimanlähdettä ja joihin on yhdistetty äänen tallennus- tai toistolaitteet laserlu	74,03	Ei omaa tuotantoa
96200010	Yksi-, kaksi- tai kolmiakseliset jalustat ja niiden kaltaiset tavarat, jollaisia käytetään digitaali-, valokuvaus- tai videokameroissa taikka elokuvakameroissa ja projektoreissa ja jollaisia käytetään muissa 90 ryhmän laitteissa	73,00	Ei omaa tuotantoa
84183020	Säiliöpakastimet, vetoisuus <= 400 l	71,89	Ei omaa tuotantoa
26060000	Alumiinimalmit ja -rikasteet	70,60	Ei omaa tuotantoa
82090080	Laatat, sauvat, kärjet ja niiden kaltaiset asentamattomat kappaleet työkaluja varten, sintrattua metallikarbidia tai kermettä (paitsi vaihdettavat)	70,49	Ei omaa tuotantoa
84672110	Kaikenlaiset porakoneet, käsikäyttöiset, yhteenrakennettuina sähkömoottorein, jotka toimivat ilman ulkoista voimanlähdettä	70,09	Ei omaa tuotantoa
87116090	Moottoripyörät, mukaan luettuna mopot, ja apumootorilla varustetut polkupyörät, joissa on käyttövoimamootorina sähkömoottori (paitsi kaksi-, kolmi- ja nelipyöräiset polkupyörät, joissa on jatkuvalta nimellistehoaltaan enintään	69,23	Ei omaa tuotantoa
62160000	Kintaat ja muut käsiineet, mitä tahansa tekstiilialan (paitsi neuloksesta valmistetut sekä vauvojen	68,75	Ei omaa tuotantoa
29055998	Äsyklisen alkoholin halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset (paitsi etklorivoli (INN	68,38	Ei omaa tuotantoa
85171800	Puhelimet (paitsi langalliset puhelimet, joissa on langaton luuripuhelin tai puhelimet soluverkkoja varten tai muita langattomia verkkoja varten	67,68	Ei omaa tuotantoa
85099000	Sellaisten sähkömekaaniset talouskoneiden ja -laitteiden osat, joissa on yhteenrakennetut sähkömoottorit, muualle kuulumattomat (pl.pölynimurit, kuiva- ja märkäimurit)	67,45	Ei omaa tuotantoa
85399090	Sähköhehkulamppujen, sähköpurkauslamppujen ja -putkien, umpiovalonheittimien, ultraviolettilamppujen, infrapunalamppujen, kaarilamppujen ja LED-lamppujen osat, muualle kuulumattomat (paitsi lampunkannat	67,08	Ei omaa tuotantoa
90251120	Kuumemittarit tai eläinlääkinnässä käytettävät lämpömittarit, nestetäytteiset, suoranäyttöiset	66,17	Ei omaa tuotantoa
90191010	Sähköhierontalaitteet, joiden toiminta perustuu värinään	65,69	Ei omaa tuotantoa
73160000	Ankkurit ja naarat sekä niiden osat, rautaa tai terästä	65,51	Ei omaa tuotantoa
84713000	Kannettavat automaattiset tietojenkäsittelykoneet, paino <= 10 kg, jotka sisältävät ainakin tietokoneen keskusyksikön "CPU" sekä näppäimistön ja näytön (paitsi oheislaitteet)	65,50	Ei omaa tuotantoa
85176910	Kuvapuhelimet	65,39	Ei omaa tuotantoa
84144010	Pyöräalustalle asennetut vedettävät ilmakompressorit, tuotto <= 2 m ³ /minuutti	65,25	Ei omaa tuotantoa
56074911	Side- ja purjelanka, nuora ja köysi, polyeteeniä tai polypropeenia, myös kyllästetyt tai peitetyt muovilla tai kumilla tai muovitai kumivaippaiset, pituudessa > 50.000 desitexiä > 5 g/m ² , palmikoidut tai punotut (pa	62,17	Ei omaa tuotantoa
85258099	Videokameranauhurit, joilla voidaan tallentaa televisio-ohjelmia ja televisiokameralla otettua kuvaa ja ääntä	60,97	Ei omaa tuotantoa
73211110	Paisto-, grillaus- ja keittolaitteet, uunilliset, m.l. erilliset uunit, kotitalouskäyttöön, rautaa tai terästä, kaasulla tai sekä kaasulla että muulla polttoaineella toimivat (paitsi suurkeittolaitteet)	60,49	Ei omaa tuotantoa
85165000	Mikroaaltouunit	59,67	Ei omaa tuotantoa
85166090	Sähköuunit, talouskäyttöön (paitsi huoneiden ja vastaavien tilojen lämmitysunit, sähköliedet, joissa on ainakin uuni ja lämpölevyt, sekä asennettavaksi tarkoitettuja sähköuunit, mikroaaltouunit	58,66	Ei omaa tuotantoa
29362700	C-vitamiini ja sen pääasiallisesti vitamiineina käytettävät johdannaiset	57,91	Ei omaa tuotantoa
85279900	Verkkokäyttöiset yleisradiovastaanottimet, joihin ei ole yhdistetty äänen tallennus- tai toistolaitteita mutta joihin ei ole yhdistetty kelloa, (paitsi moottoriajoneuvoissa käytettävät radiot	57,75	Ei omaa tuotantoa
85287191	Laitteet (muut kuin videoviritimet)	57,08	Ei omaa tuotantoa

CN-koodi	Nimike	Kiinan osuus tuoteryhmän tuonnista Suomeen, %	Tuonti Kiinasta / oma tuotanto
90191090	Mekanoterapeuttiset laitteet, hierontalaitteet ja laitteet psykologisia soveltuvuustestejä varten (paitsi sähköhierontaalaitteet, joiden toiminta perustuu värinään)	56,81	Ei omaa tuotantoa
90069100	Valokuvauskameroiden osat ja tarvikkeet, muualle kuulumattomat	56,50	Ei omaa tuotantoa
73024000	Sidekiskot ja aluslaatat, rautaa tai terästä, rauta- tai raitiotietä varten	56,46	Ei omaa tuotantoa
69032010	Retorit, upokkaat, muhvelit, suuttimet, tulpat, tuet, putket, vaipat, tangot ja muut keraamiset tavarat, tulenkestävät, joissa on < 45 painoprosenttia alumiinioksidia "Al ₂ O ₃ " ja > 50 painoprosenttia piiksidia "SiO ₂ " (paitsi tulenkestävä)	56,25	Ei omaa tuotantoa
85078000	Sähköakut sekä niihin kuuluvat erottimet, myös suorakaiteen tai neliön muotoiset (paitsi käytetyt akut, lyijyakit, nikkeli-kadmiumakut, nikkeli-metallihydriakut ja litium ioniakut)	55,86	Ei omaa tuotantoa
84142080	Käsi- tai jalkakäyttöiset ilmapumput (paitsi polkupyörien käsipumput)	55,67	Ei omaa tuotantoa
84384000	Panimokoneet ja -laitteet teolliseen valmistukseen (paitsi sentrifugit, suodatin-, kuumennus- ja jäähdytyskoneet ja -laitteet)	55,25	Ei omaa tuotantoa
29161995	Tyydyttymättömät asykliset monokarboaksylihapot, niiden anhydritit, halogenidit, peroksidit ja peroksihapot; niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset (paitsi akryliihappo, sen suolat ja esterit, metakryliihappo ja sen suo)	54,20	Ei omaa tuotantoa
54022000	Erikoisluja filamenttilanka, polyesteriä (paitsi vähittäismyymälämuodoissa)	53,92	Ei omaa tuotantoa
63069000	Leirintävarusteet, tekstiililainetta (paitsi teltat, ulkotilojen kaihtimet "markiisit", purjeet, ilmapatjat, rinkat, selkäreput ja niiden kaltaiset säilytysesineet, pehmustetut makuupussit, patjat ja tynyt)	52,95	Ei omaa tuotantoa
87111000	Moottoripyörät, mukaan luettuna mopot, ja apumootorilla varustetut polkupyörät, joissa on iskumäntäpolttomootori, iskutilavuus <= 50 cm ³	52,86	Ei omaa tuotantoa
84433900	Kirjoittimet, kopiokoneet ja telekopiolaitteet, yhdistetyt tai erilliset (paitsi koneet, jotka voidaan yhdistää automaattiseen tietojenkäsittelykoneeseen tai verkkoon ja ryhmän 8442 painokoneet ja -laitteet)	52,79	Ei omaa tuotantoa
85176930	Radiopuhelin- tai radiolennätinvastaanottimet	52,56	Ei omaa tuotantoa
83052000	Nitomaniitit kaistaleina, epäjaloa metallia	52,21	Ei omaa tuotantoa
85412100	Transistorit tehoviivä < 1 W (muut kuin valolle herkät transistorit)	51,68	Ei omaa tuotantoa
90258080	Densimetrit, areometrit ja niiden kaltaiset uppomittarit, hygrometrit ja psykrometrit, myös rekisteröivät, sekä näiden kojeiden yhdistelmät ja yhdistelmät lämpömittarin tai ilmapuntarin kanssa, muut kuin elektroniset	51,33	Ei omaa tuotantoa
85393190	Purkausloistelampit ja -putket, joissa on yksi tai useampi kuin kaksi liitintä	51,25	Ei omaa tuotantoa
40132000	Sisärenkaat, kumia, polkupyörissä käytettävät	50,86	Ei omaa tuotantoa
72052900	Jauheet, harkkorautaa, peilirautaa, rautaa tai seostamaton terästä (paitsi ferroseksista saadut jauheet ja radioaktiivinen rautajauhe "isotoopit")	50,82	Ei omaa tuotantoa
90021900	Objektiivit (paitsi kameroita, projektoreita tai valokuvan suurennus- tai pienennyslaitteita varten)	50,61	Ei omaa tuotantoa
84705000	Rekisteröivät kassakoneet, jotka sisältävät laskulaitteen	50,41	Ei omaa tuotantoa
85079080	Sähköakujen osat (paitsi erottimet)	57,82	883,84
84716070	Syöttöyksiköt ja tulostusyksiköt automaattisia tietojenkäsittelykoneita varten, myös jos ne sisältävät samassa ulkokuoressa muistiyksiköt (paitsi kirjoittimet ja näppäimistöt)	62,55	692,92
85051910	Kestomagneetit agglomeroidusta ferriitistä	62,02	508,80
85285210	Monitorit, joita käytetään yksinomaan tai pääasiassa atk-laitteissa, jotka nimikkeessä 8471 (paitsi ne, joissa katodisädeputki ja ne, joihin on yhteenrakennettu televisiovastaanotin)	59,14	490,03
62104000	Miesten ja poikien vaatteet, tekstiililainetta, kumilla käsitelty tai muovilla tai muilla aineilla kyllästetyt, päällystetyt, peitetty tai kerrosetut (paitsi nimikkeessä 6201 kuvailtujen kaltaiset sekä vauvanvaatteet ja -vaatetusarv...)	60,23	408,63
83016000	Riippulukkujen, lukkojen, lukollisten näppäinsalpojen ja näppäinsalvojen varustettujen kehysten osat, epäjaloa metallia, muualle kuulumattomat	59,91	360,18
84716060	Näppäimistöt automaattisia tietojenkäsittelykoneita varten, myös jos ne sisältävät samassa ulkokuoressa muistiyksiköt	69,84	325,18
85423111	Elektroniset integroidut monikomponenttipiirit (MCO)	80,60	305,58
85177000	Osat puhelimia, puhelinten soluverkkoja tai muita langattomia verkkoja varten sekä muiden äänen, kuvan ja muun datan lähettämiseen tai vastaanottamiseen tarkoitettujen laitteiden osat, muualle kuulumattomat	85,58	72,57
85177000	Osat puhelimia, puhelinten soluverkkoja tai muita langattomia verkkoja varten sekä muiden äänen, kuvan ja muun datan lähettämiseen tai vastaanottamiseen tarkoitettujen laitteiden osat, muualle kuulumattomat	85,58	65,55
85176930	Radiopuhelin- tai radiolennätinvastaanottimet	52,56	63,19
73211190	Paisto-, grillaus- ja keittolaitteet sekä lämpölevyt, kotitalouskäyttöön, rautaa tai terästä, kaasulla tai sekä kaasulla että muulla polttoaineella toimivat (paitsi uunilliset keittolaitteet, erilliset uunit suurkeittolaitteet)	93,67	34,47
73144200	Ristikko sekä aitaus- ja muu verkko, jossa on kuusikulmaiset silmät, rauta- tai terälangasta valmistettu, lankoja ei ole hitsattu yhteen leikkauspisteistä, muovipinoitettu	76,69	33,29
85183000	Kuulokkeet, myös mikrofonin yhdistetyt, ja mikrofonin ja yhden tai useamman kaiuttimen yhdistelmät (ei kuitenkaan langallisten puhelinten luurit, puhelin-koneet, kuulokojeet sekä päähineet, joissa on kuulokkeet ja mahdollisesti läheti...)	77,19	29,59
85065030	Litiumparit ja -paristot, nappiparien muodossa (paitsi käytetyt)	59,04	24,70
85131000	Kannettavat sähkövalaisimet, jotka saavat virran omasta energialähteestä	76,55	24,52
87024000	Moottoriajoneuvot vähintään 10 henkilön, mukaan luettuna kuljettaja, kuljettamiseen, joissa on käyttövoimamootorina ainoastaan sähkömoottori	94,62	21,44

Lähteet: Tilastokeskus, Suomen tullit ja BOFIT.

- 2019 No 1 Mariya Hake and Alice Radzyner: Western Balkans: Growing economic ties with Turkey, Russia and China
No 2 Iikka Korhonen: Sanctions and counter-sanctions – What are their economic effects in Russia and elsewhere?
No 3 Carsten Sprenger and Srdjan Todorović: Corporate Governance of the Largest Russian Banks
No 4 Heli Simola: Effects of external shocks on Russian economy
- 2020 No 1 Laura Solanko: From reforms to stagnation – 20 years of economic policies in Putin's Russia
No 2 Riikka Nuutilainen and Jouko Rautava: Russia and the slowdown of the Chinese economy
No 3 Le Xia: Lessons from China's past banking bailouts
No 4 Heli Simola: CO2 emissions embodied in EU-China trade and carbon border tax
No 5 Jouko Rautava: Protektionismi ja uudistusvastaisuus estävät Intian nousun keskeiseksi globaaliksi taloustoimijaksi
No 6 Heli Simola and Laura Solanko: Domestic and global economic effects of corona containment measures - Russia in international comparison
No 7 Heli Simola: Venäjän talous koronan kourissa
No 8 Christian Alexander Belabed and Thomas Theobald: Why the Chinese recovery will slow – some lessons from sectoral data
No 9 Risto Herrala: Capital controls in an integrated world: A review of recent developments, policies and the academic debate
No 10 Vesa Korhonen: Chasing developments in Russia's government budget
No 11 Heli Simola: Climate change and the Russian economy
No 12 Jinsok Sung: Implications of sectoral sanctions on Russia's gas sector
No 13 Yin-Wong Cheung: A Decade of RMB Internationalization
No 14 Juuso Kaarevirta, Eeva Kerola, Riikka Nuutilainen, Seija Parviainen ja Laura Solanko: Miten kaukana ilmastotavoitteista ollaan? – katsaus Kiinan energiasektoriin
- 2021 No 1 Julia Lintunen: An overview of China's regional trade agreements
No 2 Heli Simola: The impact of Covid-19 on global value chains
No 3 Seija Parviainen: Jiefang-kuorma-autosta Nio-sähköautoon: Kiinan autoteollisuuden pitkä marssi
No 4 Juuso Kaarevirta, Eeva Kerola, Riikka Nuutilainen, Seija Parviainen ja Laura Solanko: How far is China from hitting its climate targets? – An overview of China's energy sector
No 5 Juuso Kaarevirta and Helinä Laakkonen: China as an international creditor
No 6 Heli Simola ja Laura Solanko: Venäjän öljy- ja kaasusektori globaalien energiemarkkinoiden murroksessa
No 7 Heli Simola and Laura Solanko: Russia's oil & gas sector in global energy transition
No 8 Jamie Barker and Risto Herrala: Assessing the mid-term growth outlook for the Indian economy
No 9 Iikka Korhonen: Russia's growth potential post-COVID-19
No 10 Heli Simola: CBAM! – Assessing potential costs of the EU carbon border adjustment mechanism for emerging economies
No 11 Heli Simola: Long-term challenges to Russian economic policy
No 12 Juuso Kaarevirta, Eeva Kerola ja Riikka Nuutilainen: Kiinan kiinteistösektorin kriisiytymisen vaikutuksista Kiinan talouteen ja euroalueelle
No 13 Juuso Kaarevirta, Eeva Kerola and Riikka Nuutilainen: China's real estate sector and the impacts of its possible disorder on Chinese economy and the euro area
- 2022 No 1 Vesa Korhonen: Russia's government budget swings around elections and recessions
No 2 Iikka Korhonen and Heli Simola: How important are Russia's external economic links?
No 3 Heli Simola: Made in Russia? Assessing Russia's potential for import substitution
No 4 Heli Simola: Trade sanctions and Russian production
No 5 Heli Simola: Russian foreign trade after four months of war in Ukraine
No 6 Aino Röyskö and Heli Simola: Russia's technology imports from East Asia
No 7 Heli Simola: Can Russia reorient its trade and financial flows?
- 2023 No 1 Lauri Heinonen and Iikka Korhonen: The effects of the war on the Ukraine economy: The situation at the end of 2022
No 2 Heli Simola: Venäjän öljy- ja kaasutulot ovat supistumassa jyrkästi tänä vuonna
No 3 Laura Solanko: Sotavuosi runteli Venäjän rahoitusmarkkinoita
No 4 Juuso Kaarevirta, Eeva Kerola ja Riikka Nuutilainen: Suomen ja EU:n Kiinan-tuontiriippuvuuden tarkastelua